

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
SOCIALINIŲ IR SVEIKATOS REIKALŲ SKYRIUS**

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2004 M. KOVO 22 D. NUTARIMO NR. 309 „DĖL NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO (TAP-17-105) (16-10966(4), ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMĄ (TAP-17-730) (17-7115), VYRIAUSYBĖS 1991 M. GRUODŽIO 5 D. NUTARIMO NR. 530 „DĖL ASMENŲ DRAUDIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS IR KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO JUOS SUŽEIDUS ARBA JIEMS ŽUVUS RYŠIUM SU TARNYBA SĄLYGŲ“ PAKEITIMO (TAP-17-103) (17-991(2), VYRIAUSYBĖS 2005 METŲ GRUODŽIO 23 D. NUTARIMO NR. 1422 „DĖL LĖŠŲ, SKIRTŲ NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ PREVENCIJAI PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS (TAP-17-102(2)) (17-993(2)) IR VYRIAUSYBĖS 1999 M. GRUODŽIO 31 D. NUTARIMO NR. 1528 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMĄ“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS (TAP-17-731) (16-7113)

2017-06-12 Nr. NV-1485
Vilnius

Projektų rengėjas: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projektų tikslas: patikslinti įgyvendinamuosius Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo nutarimus, kad jie neprieštarautų pasikeitusioms įstatymo nuostatomis.

Dabartinė situacija: Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymas (susijęs su Socialiniu modeliu), kuriame:

- išmokos dėl netekto darbingumo susietos ne su einamųjų metų draudžiamosiomis pajamomis, (2017 m. – 476 Eur; tvirtinamos kartą metuose), o su šalies vidutiniu darbo užmokesčiu (2017 m. I ketv. – 817,6 Eur; perskaičiuojamas kiekvieną ketvirtį);
- numatyta, kad nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu draudžiami kariai ir pareigūnai.

Todėl atitinkamai turi būti pakeisti Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimu Nr. 309 patvirtinti **Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatai**, reglamentuojantys išmokų skyrimo ir mokėjimo procedūras, **ir** Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 530 patvirtintos **Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygos**.

Esmė:

- *Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatuose* lieka ta pati nelaimingų atsitikimų darbe (tarnyboje) išmokų skyrimo, apskaičiavimo ir mokėjimo tvarka, tik patikslinama, kad išmokų dydžiai siejami su šalies vidutiniu darbo užmokesčiu (anksčiau su einamųjų metų draudžiamosiomis pajamomis), įtraukiami kariai, pareigūnai ir kursantai bei atsisakoma nebeaktualių ir įstatymą atkartojančių nuostatų.

Nuostatai išdėstomi nauja redakcija, kad atitiktų naujus teisės technikos reikalavimus.

- **Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų apraše** atitinkamai atsisakoma punktų susijusių su karių, pareigūnų, kursantų draudimu valstybės lėšomis ir kompensacijų jiems mokėjimu, kadangi nuo 2017 m. sausio 1 d. jie yra įtraukti į bendrą socialinio draudimo sistemą ir draudžiami visomis socialinio draudimo rūšimis.
- **Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodiką** įgaliojama patvirtinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Šiuo metu Metodika yra patvirtinta Vyriausybės 2005 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. 1368, todėl šį nutarimą siūloma pripažinti netekusiu galios.
- **Netekusiais galios pripažįstami kitu 2 nebeaktualūs Vyriausybės nutarimai:**
  - Vyriausybės 2005 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. 1422 „Dėl Lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (nes įstatyme neliko nuostatų dėl lėšų skyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai).
  - Vyriausybės 1999 m. gruodžio 31 d. nutarimas Nr. 1528 „Dėl Įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą“.

Derinimas:

- suderinta su Krašto apsaugos, Sveikatos apsaugos, Finansų, Vidaus reikalų, Švietimo ir mokslo, Aplinkos, Teisingumo ministerijomis, Sodra ir Valstybine darbo inspekcija.
- projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017-02-10 d. išvadoje Nr. NV-394 pateiktas pastabas ir pasiūlymus. **Aktuali išlieka Teisės departamento 36 p. pastaba, kad Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimas Nr. 530 „Dėl asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ neturi įstatyminio pagrindo ir nepagrįstai išplečiamos Vyriausybės galios.**

Atitiktis Vyriausybės programai: projektai tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina, atitinka teisėkūros ekonomiškumo siekius ir principus.

Dalykinio vertinimo išvada:

- siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.
- **iki pasirašymo projektus patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017-06-09 m. antrinėje išvadoje Nr. NV-1473 pateiktas pastabas (su SADM suderinta).**
- Vyriausybės posėdžio **protokoliniu sprendimu siūlome pavesti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai kartu su suinteresuotomis institucijomis įvertinti Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnybą sąlygų“ tikslingumą ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl reguliuotinų teisinių santykių įteisavimo įstatyminiu lygmeniu.**

Socialinių ir sveikatos reikalų skyriaus vedėja

Aušra Gratulevičienė

A. Gratulevičienė, tel. 8 706 61 803, el.p. ausra.gratuleviciene@lrv.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-02

Nr. (23.1-21) SD - 3257

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei šiuos nutarimų projektus:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1);

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2);

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 3);

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 metų gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1422 „Dėl Lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 4);

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1528 „Dėl Įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą“ pripažinimo netekusiu galios projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 5) (toliau visi kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimų projektai patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. vasario 10 d. išvadoje Nr. NV-394 (toliau – Teisės departamento išvada) pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Dėl Teisės departamento išvados 27, 28, 29, 30 ir 31 pastabų bus papildomai pateiktas Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo pakeitimas. Įvertinus Teisės departamento išvados 32 pastabą, yra teikiami Nutarimo projektas Nr. 2 ir Nutarimo projektas Nr. 5. Pažymime, kad Nutarimo projektas Nr. 4 teikiamas, todėl, kad Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nebelieka nuostatos, įtvirtinančios lėšų skyrimą

nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai. Taip pat įvertinta, kad šiuo metu galioja aktualumą praradęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą“, todėl teikiamas Nutarimo Nr. 5, kuriuo minėtas teisės aktas pripažįstamas netekusiu galios.

Įvertinus, kad Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ yra nustatyta tvarka, kuria vadovaujantis nustatomos karių, pareigūnų, kitų statutinių grupių, taip pat asmenų, kurie gali būti iškviesti į tarnybą šalinant ekologinės ar kito pobūdžio katastrofos padarinius. Dalies šių grupių draudimo sąlygos yra aktualios šiuo metu, todėl negalime atsižvelgti į Teisės departamento išvados 36 pastabą. Todėl siūlome šiems asmenims palikti draudimą valstybės lėšomis jų žūties atveju, kai jie vykdys užduotis stichinės nelaimės, ar pavojingos ligos protrūkio metu ir galimybę jų žūties atveju paskirti draudimo sumos gavėju asmenį ar keletą asmenų, ką numato Nutarimo projekte Nr. 3 1.9 papunkčiu keičiamas 11 punktas.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimų projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento (direktorė – Asta Aranauskienė, tel. 8 706 68 100, el. p. asta.aranauskiene@socmin.lt) Socialinio draudimo skyrius (vedėjas – Vaidotas Kalinauskas, tel. 8 706 64 215, el. p. vaidotas.kalinauskas@socmin.lt, tiesioginė rengėja – vyriausioji specialistė Ona Stravinskaitė, tel. 8 706 68 115, el. p. ona.stravinskaite@socmin.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimų projektai ir jų lyginamieji variantai, 22 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Ona Stravinskaitė, tel. 8 706 68 115, el. p. Ona.Stravinskaite@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. KOVO 22 D. NUTARIMO NR. 309 „DĖL NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimą Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ ir išdėstyti jį nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 7 dalimi ir 11 straipsnio 6 dalimi, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 57 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 25 dalimi ir Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo Nr. XII-1855 3 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsniu, Lietuvos Respublikos tarnybos Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 11 dalimi, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos statuto pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 24 dalimi ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatus (pridedama).“

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linus Kukuraišis

Teisės aktų redaktorė

Alesia Rynkevič

2017-05-31

5

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. kovo 22 d. nutarimu Nr. 309
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato nelaimingų atsitikimų darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) (toliau – nelaimingi atsitikimai darbe) ir profesinių ligų pripažinimo draudžiamaisiais ar nedraudžiamaisiais įvykiais tvarką, draudimo išmokų: ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos išmokos, netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos, netekto darbingumo periodinės kompensacijos, vienkartinės draudimo išmokos apdraustajam mirus, periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus skyrimo, apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnyje, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme.

3. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu (toliau – nelaimingų atsitikimų darbe socialinis draudimas) draudžiami asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – Valstybinio socialinio draudimo įstatymas) 4 straipsnio 1–4 dalyse ir 6 straipsnio 4, 5, 8, 9 ir 10 dalyse.

II SKYRIUS NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ PRIPAŽINIMAS DRAUDŽIAMAISIAIS ĮVYKIAIS

6. Nelaimingi atsitikimai darbe ir ūmios profesinės ligos pripažįstami draudžiamaisiais įvykiais, jeigu jie įvyko nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu apdraustiems asmenims, esant Įstatymo 6 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 dalyse nurodytoms sąlygoms, taip pat dirbant tarnybinių komandiruočių laiku, t. y. vykdant darbdavio užduotį (-is) paskirties vietoje, kelionės į komandiruotės vietą ir grįžimo iš jos metu, taip pat esant komandiruotėje – kelyje iš užduoties vykdymo vietos į poilsio (nakvynės) vietą ir iš jos.

7. Nelaimingi atsitikimai darbe ir ūmios profesinės ligos nėra pripažįstami draudžiamaisiais įvykiais, jeigu jie įvyko Įstatymo 7 straipsnyje numatytais sąlygomis, o įvykio (-ių) aplinkybės įrodomos šia tvarka:

7.1. jeigu apdraustasis nukentėjo dėl savo veikos, nusikalstamos veikos požymius įrodo ikiteisminio tyrimo institucijos procesiniai dokumentai, teismo nuosprendžiai, nutartys ar kiti teismo procesiniai dokumentai. Teismui priėmus išteisinamąjį nuosprendį (apdraustąjį pripažinus nekaltu), nelaimingas atsitikimas darbe ar ūmi profesinė liga pripažįstami draudžiamuoju įvykiu. Administracinis nusižengimas, susijęs su apdraustojo veika, nustatomas vadovaujantis administracinį nusižengimą tiriančios institucijos surašytais administracinių nusižengimų protokolais, nutarimais, kitais dokumentais ir teismo sprendimais;

7.2. jeigu apdraustasis sąmoningai siekė, kad įvyktų nelaimingas atsitikimas, įskaitant savižudybę ar pasikėsinimą į savo gyvybę ar sveikatą – tai įrodoma vadovaujantis teisėsaugos institucijų, sveikatos priežiūros įstaigų ar nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo išvada;

7.3. jeigu apdraustasis sirgo liga, nesusijusia su darbu – tai nustatoma vadovaujantis asmens sveikatos priežiūros ar medicinos ekspertizės įstaigų išvadomis, kad nelaimingas atsitikimas darbe įvyko ar ūmi profesinė liga pasireiškė dėl ligos, nesusijusios su darbu, t. y. nelaimingą atsitikimą darbe ar ūmią profesinę ligą lėmė kiti sveikatos sutrikimai;

7.4. jeigu apdraustasis savavališkai (be darbdavio žinios) dirbo sau (savo interesais) ir tai įrodoma tyrimo metu, pateikiant teisiškai reikšmingus įrodymus;

7.5. kai prieš apdraustąjį buvo panaudotas smurtas, jeigu smurto aplinkybės ir motyvai nesusiję su darbu, išskyrus tuos atvejus, kai nelaimingas atsitikimas įvyksta pakeliui į darbą ar iš darbo. Smurto aplinkybės ir motyvai nustatomi vadovaujantis teisėsaugos institucijų arba nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo išvadomis.

8. Lėtinės profesinės ligos pripažįstamos draudžiamaisiais įvykiais, kai nustatoma, kad asmenys, kuriems nustatyta profesinė liga, įsigaliojus Įstatymui, t. y. po 2000 m. sausio 1 d., buvo draudžiami nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu.

9. Pripažįstant nelaimingą atsitikimą darbe ar ūmią profesinę ligą nedraudžiamuoju įvykiu pagal Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį, neblaivumas ar apsvaigimas nelaimingo atsitikimo darbe ar ūmios profesinės ligos metu nustatomas vadovaujantis Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 452 „Dėl Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklių patvirtinimo ir leidžiamos etilo alkoholio koncentracijos darbo metu nustatymo“ (toliau – Taisyklės).

Jeigu neblaivumas ar apsvaigimas nenustatytas Taisyklėse nustatyta tvarka, šis faktas įrodomas pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigų atliktų tyrimų išvadas apie nustatytą alkoholio ar svaigiųjų medžiagų koncentraciją biologinėse organizmo terpėse (kraujyje, šlapime, seilėse ar kituose organizmo skysčiuose), o nesant tyrimo – pagal apdraustojo asmens medicininiuose dokumentuose aprašytus asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų ar kitų turinčių reikiamą kvalifikaciją ir įgūdžius medicinos specialistų nustatytus neblaivumo ar apsvaigimo nuo narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų būseną įrodančius klinikinius simptomus, taip pat vadovaujantis darbdavio sudarytos komisijos ar nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo komisijos išvada.

10. Nelaimingi atsitikimai darbe privalo būti ištirti ir jų tyrimo rezultatai įforminti Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1118 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatai) nustatyta tvarka, arba, jeigu įvykis yra įvykęs pareigūnams, kariams ar asmenims, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, pareigūnų, karių ar asmenų, atliekančių alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Profesinės ligos turi būti ištirtos ir pripažintos profesinėmis ligomis Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatai) nustatyta tvarka.

12. Fondo valdybos teritorinio skyriaus arba Karinio ir joms prilygintų struktūrų skyriaus specialistai (atstovai) turi teisę dalyvauti tiriant sunkius ir mirtinus nelaimingus atsitikimus darbe, ūmią profesinę ligą, kai gauna darbdavio (draudėjo) informaciją apie įvykius; taip pat turi teisę dalyvauti tiriant lėtines profesines ligas – Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinio skyriaus kvietimu.

Tais atvejais, kai Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius gauna papildomus dokumentus ar nustato naujas įvykio aplinkybes, kurios gali turėti įtakos

nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimui draudžiamuoju įvykiu, jie turi teisę kreiptis į Valstybinę darbo inspekciją dėl papildomo tyrimo atlikimo, o atliekant papildomą tyrimą privalo jame dalyvauti. Fondo valdybos teritorinio skyriaus ir Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriaus specialistai (atstovai) dėl ginčytinų klausimų, susijusių su profesinės ligos nustatymu, tyrimu (diagnozės patvirtinimu ar paneigimu), taip pat sprendimais dėl profesinės ligos diagnozės nustatymo pagrįstumo ir papildomo tyrimo Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų nustatyta tvarka turi teisę kreiptis į Centrinę darbo medicinos ekspertų komisiją, dalyvauti jos posėdžiuose, kuriuose sprendžiami ginčytini klausimai ir dalyvauti atliekant profesinės ligos tyrimą.

Jeigu Fondo valdybos teritorinio skyriaus arba Karinio ir joms prilygintų struktūrų skyriaus atstovai nesutinka su nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos tyrimo aktu, raštu išdėsto ir pateikia tyrėjui nesutikimo motyvus. Nesutikimo motyvai pridedami prie nelaimingo atsitikimo darbe akto ar profesinės ligos priežasčių tyrimo akto ir yra tyrimo medžiagos sudedamoji dalis.

13. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų pripažinimo draudžiamaisiais įvykiais klausimus nagrinėja Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius, kuriame vykdoma draudėjo (įmonės, įstaigos ar organizacijos, kurioje dirba (dirbo) apdraustasis), apskaita.

14. Vykdydamas nelaimingų atsitikimų darbe pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūrą, Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius pagal nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos patvirtinimo aktus ir gautus dokumentus vertina įvykio aplinkybes, laiką, vietą, asmens kreipimosi į gydymo įstaigą laiką ir kitas aplinkybes. Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius turi teisę pareikalauti papildomų dokumentų.

15. Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūra pradedama, kai Valstybinė darbo inspekcija (jos teritorinis skyrius), draudėjas (tyrimo komisija), pats nukentėjęsysis ar asmuo, pretenduojantis gauti draudimo išmoką, pateikia nelaimingo atsitikimo darbe aktą (forma N-1 ar N-2) ar profesinės ligos priežasčių tyrimo ir profesinės ligos patvirtinimo aktą, tyrimo medžiagą ir reikiamus dokumentus.

16. Vykdamas nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūrą, vadovaujamas nelaimingo atsitikimo darbe aktu (forma N-1 ar N-2) ar profesinės ligos priežasčių tyrimo ir profesinės ligos patvirtinimo aktu, taip pat vertinami prie aktų pridėti ar papildomai gauti kiti dokumentai:

- 16.1. darbo laiko apskaitos žiniaraštis;
- 16.2. darbo sutartis, įsakymas dėl priėmimo į valstybės tarnybą ir kt.;
- 16.3. pareiginė instrukcija (pareigybės aprašymas);
- 16.4. darbdavio (draudėjo) įsakymas dėl komandiruotės;
- 16.5. įvykio schema;
- 16.6. liudytojų paaiškinimai apie nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos priežastis ir aplinkybes;
- 16.7. pažyma apie pakenkimo sveikatai sunkumą;
- 16.8. dokumentai (gydytojų išvados, tyrimų rezultatai, pažymos), kuriuose yra duomenų apie apdraustojo asmens neblaivumą ar apsvaigimą nuo psichiką veikiančių medžiagų;
- 16.9. teismo sprendimai, nuosprendžiai ir kiti dokumentai, gauti iš teisėsaugos institucijų ir administracinius nusižengimus tiriančių institucijų;
- 16.10. profesinės rizikos įvertinimo dokumentai;
- 16.11. Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvada;
- 16.12. atitinkamos sveikatos priežiūros įstaigos darbo medicinos specialistų tyrimo ar ekspertizės išvada;
- 16.13. kiti dokumentai, kuriuose yra duomenų apie nelaimingą atsitikimą darbe, profesinę ligą arba mirties dėl nelaimingo atsitikimo darbe priežastį.

17. Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius, vykdydamas nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūrą, privalo nustatyti, ar:

17.1. įmonės, įstaigos ar organizacijos, kurioje dirba (dirbo) ar tarnauja (tarnavo) apdraustasis, apskaita yra (buvo) vykdoma Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje tą dieną (tuo laikotarpiu), kai įvyko nelaimingas atsitikimas darbe ar buvo nustatyta ūmi profesinė liga;

17.2. draudėjas moka ar privalo mokėti nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokas (išskyrus tuos atvejus, kai įmokų mokėjimo terminai dar nepraėję, arba kai šias įmokas iš valstybės biudžeto lėšų moka valstybės biudžeto asignavimų valdytojai);

17.3. asmuo įrašytas į Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registrą, arba draudėjas apie asmenį, kuriam įvyko nelaimingas atsitikimas darbe ar nustatyta profesinė liga, yra pateikęs Fondo valdybos teritoriniam skyriui arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui pranešimą apie apdraustojo valstybinio socialinio draudimo pradžią.

18. Nuostatų 12–16 punktai netaikomi, kai nelaimingi atsitikimai darbe įvyko ar profesinės ligos nustatytos pareigūnams, kariams ar asmenims, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, vadovaujantis Valstybinio socialinio draudimo įstatymu privalomai draudžiamiems nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu, kurie vykdo ar vykdė veiklą, kuriai būdingi specifiniai veiklos požymiai.

Tokiais atvejais išvadą dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos (toliau – Išvada) pateikia institucija, kurioje tarnauja pareigūnas, karys ar asmuo, atliekantis alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą. Išvada pateikiama Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui. Išvadoje turi būti nurodytos pripažinimui draudžiamuoju arba nedraudžiamuoju įvykiu visos svarbios, turinčios reikšmės aplinkybės, nustatytos Įstatymo 6 ir 7 straipsniuose.

Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūra pradedama, kai institucija, kurioje tarnauja pareigūnas, karys ar asmuo, atliekantis alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, pateikia Išvadą. Nagrinėjant nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu klausimą, vadovaujamas tik Išvada. Kiti su nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos tyrimu susiję dokumentai nepateikiami. Jeigu Išvadoje trūksta informacijos sprendimui dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu priimti, Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius kreipiasi į nelaimingą atsitikimą darbe ar profesinę ligą tyrusį subjektą su motyvuotu prašymu suteikti papildomos informacijos. Prašoma informacija pateikiama, jeigu tokia informacija gali būti pateikta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu.

19. Sprendimo dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar nustatytos profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju arba nedraudžiamuoju įvykiu, kuriame turi būti nurodyta jo apskundimo tvarka ir terminai, nuorašas (kopija) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas įteikiamas (išsiunčiamas):

19.1. apdraustajam, kuriam įvyko nelaimingas atsitikimas darbe ar nustatyta profesinė liga, ir jo darbdaviui (profesinės ligos atveju – paskutiniam darbdaviui);

19.2. apdraustajam mirus:

19.2.1. sutuoktiniui (-ei) ir kitiems šeimos nariams, išvardytiems Įstatymo 26 straipsnyje ir 27 straipsnio 2 dalyje, kurių giminystę patvirtina Lietuvos Respublikos gyventojų registro (toliau – Gyventojų registras) duomenys;

19.2.2. asmenims, kurie, teikdami prašymus skirti vienkartinę ir (ar) periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, pateikė dokumentus (civilinės būklės aktų įregistravimo liudijimus ar civilinės būklės akto įrašą liudijančius išrašus, archyvų pažymas ar kitus), įrodančius santuokos ar giminystės ryšį su apdraustuoju ir galinčius patvirtinti jų teisę į vienkartinę ir (ar) periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus.

19.2.3. kitiems asmenims, kurie nurodyti kaip apdraustojo šeimos nariai asmenų pateiktuose prašymuose skirti vienkartinę ar periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus;

19.2.4. apdraustojo darbdaviui.

III SKYRIUS

LIGOS DĖL NELAIMINGO ATSTITIKIMO DARBE AR PROFESINĖS LIGOS IŠMOKA

20. Teisę gauti ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos išmoką (toliau – ligos išmoka) turi apdraustieji, nurodyti Įstatymo 4 straipsnyje, jeigu jie dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar nustatytos profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, tampa laikinai nedarbingi ir dėl to praranda darbo pajamas (išskyrus atvejus, nurodytus Nuostatų 25 ir 26 punktuose). Teisę gauti ligos išmoką apdraustieji įgyja neatsižvelgiant į jų turimą valstybinio socialinio draudimo stažą. Teisę gauti ligos išmoką turi asmenys, kurie draudžiami nelaimingų atsitikimų darbe draudimu už juos mokant įmokas nuo Vyriausybės patvirtintos minimalios mėnesinės algos.

21. Tais atvejais, kai asmens teisė į ligos išmoką atsirado jo laikinojo nedarbingumo metu ir asmuo turi teisę į ligos išmoką pagal Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nuostatas, mokama ligos išmoka.

22. Jeigu nelaimingas atsitikimas darbe neištiriamas per 30 dienų, ligos išmoka mokama Įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Pripažinus įvykį draudžiamuoju, ligos išmoka perskaičiuojama pagal Nuostatų 23, 24, 28, 29, 30 ir 31 punktus ir išmokamas ligos išmokos skirtumas.

23. Ligos išmoka skiriama ir mokama, jeigu teisė ją gauti atsirado darbo (draudimo) laikotarpiu, įskaitant ir nelaimingus atsitikimus pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykusius atleidimo iš darbo dieną.

24. Ligos išmoka mokama už darbo laiką pagal asmens darbo (pamainų) grafiką. Tuo atveju, kai asmuo dirba keliuose darbovietėse, ligos išmoka mokama pagal asmens darbo (pamainų) grafiką toje darbovietėje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta ūmi profesinė liga. Jeigu asmens darbo (pamainų) grafikas nesudarytas, ligos išmoka mokama už darbo dienas pagal kalendorių (taikoma 5 dienų darbo savaitė).

25. Ligos išmoka neskiriama, o paskirtos išmokos mokėjimas nutraukiamas, esant Įstatymo 17 straipsnyje nustatytoms sąlygoms ir nustačius šias aplinkybes:

25.1. nelaimingas atsitikimas darbe ar profesinė liga nepripažinti draudžiamaisiais įvykiais;

25.2. nustatoma, kad apdraustasis, draudėjas ar atitinkamos įstaigos pateikė neteisingus duomenis apie draudžiamąjį įvykį ar suklaidotus dokumentus; taip pat tuo atveju, jeigu nepateikė visų reikiamų dokumentų;

25.3. apdraustasis nedarbingumo laikotarpiu dirbo (tarnavo, studijavo, atliko praktiką) ar dėl ligos neprarado darbo pajamų.

26. Asmeniui, be pateisinamų priežasčių pažeidusiam elgesio nedarbingumo metu taisyklės, nustatytas sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamose Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių neštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklėse (toliau – Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių neštumo, ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklės), ligos išmoka Fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimu neskiriama arba jos mokėjimas nutraukiamas nuo pažeidimo padarymo dienos. Fondo valdybos teritorinis skyrius nustato ar priežastys pateisinamos. Dokumentus su duomenimis apie galimus pareigūnų ar karių elgesio taisyklių nedarbingumo metu pažeidimus ir informaciją apie tai, kad elgesio taisyklės nedarbingumo metu pažeistos dėl nepateisinamų priežasčių, Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui pateikia institucijos, kuriose tarnauja pareigūnas ar karys. Vadovaujantis šiais dokumentais ir informacija, ligos išmoka Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriaus sprendimu neskiriama arba jos mokėjimas nutraukiamas nuo pažeidimo padarymo dienos.

27. Asmeniui, tapusiam laikinai nedarbingu dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos, nustatytos iki 2000 m. sausio 1 d., komplikacijų ar paūmėjimo, arba įvykio nepripažinus draudžiamuoju (Nuostatų 25.1 papunktis), ligos išmoka mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatų nustatyta tvarka.

28. Kompensuojamasis uždarbis ligos išmokai apskaičiuoti nustatomas pagal asmens draudžiamąsias pajamas, kurias sudaro visos apdraustojo asmens pajamos, nurodytos Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje. Asmenų, kurie nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu draudžiami valstybės biudžeto lėšomis, draudžiamosiomis pajamomis laikomos sumos, nuo kurių už juos mokamos įmokos nelaimingų atsitikimų darbe socialiniam draudimui iš valstybės biudžeto asignavimų.

29. Vidutinis dienos kompensuojamasis uždarbis apskaičiuojamas 3 paeiliui einančių kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš laikinojo nedarbingumo nustatymo mėnesį, asmens draudžiamąsias pajamas dalijant iš to paties laikotarpio asmens darbo (pamainų) grafike nustatyto darbo dienų skaičiaus, kai asmuo praeitus 3 kalendorinius mėnesius, buvusius iki praeito kalendorinio mėnesio prieš laikinojo nedarbingumo nustatymo mėnesį, dirbo darbovietėje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta profesinė liga. Jeigu asmuo laikotarpiu, už kurį apskaičiuojamas kompensuojamasis uždarbis, dirbo kitoje darbovietėje, ne toje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta profesinė liga, ar dirbo darbovietėje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta profesinė liga ir nebuvo sudarytas asmens darbo (pamainų) grafikas, vidutinis dienos kompensuojamasis uždarbis apskaičiuojamas pagal kalendorinių darbo dienų skaičių (taikoma 5 dienų darbo savaitė).

30. Jeigu apskaičiuotas vidutinis dienos kompensuojamasis uždarbis yra didesnis už maksimalų dienos kompensuojamąjį uždarbį, ligos išmoka skaičiuojama pagal pastarąjį dydį.

31. Jeigu apskaičiuotas vidutinis dienos kompensuojamasis uždarbis yra mažesnis už minimalų dienos kompensuojamąjį dydį, ligos išmoka skaičiuojama pagal pastarąjį dydį.

IV SKYRIUS

NETEKTO DARBINGUMO VIENKARTINĖ IR PERIODINĖ KOMPENSACIJOS

32. Jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba iš naujo nustato, kad asmuo, turėjęs teisę gauti netekto darbingumo periodinę kompensaciją, neteko mažiau kaip 30 procentų darbingumo ir jo darbingumo netekimo procentas atitinka Įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus dydžius, jam išmokama netekto darbingumo vienkartinė kompensacija, o netekto darbingumo periodinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo netekto darbingumo pasikeitimo dienos.

33. Jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba iš naujo nustato, kad asmens, turėjusio teisę gauti netekto darbingumo periodinę kompensaciją, netektas darbingumas sumažėjo (ne mažiau kaip iki 30 procentų) arba padidėjo, netekto darbingumo periodinė kompensacija perskaičiuojama nuo netekto darbingumo pasikeitimo dienos, nustatant naują darbingumo netekimo koeficientą (d).

34. Ne viso mėnesio netekto darbingumo periodinė kompensacija apskaičiuojama pagal kalendorines to mėnesio, už kurį ji mokama, dienas.

35. Netekto darbingumo periodinė kompensacija mokama kas mėnesį (už praėjusį mėnesį) ir mokama iki Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos nustatyto darbingumo termino pabaigos.

36. Jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba nustato, kad apdraustasis, turėjęs teisę gauti netekto darbingumo vienkartinę kompensaciją, neteko 30 ir daugiau procentų darbingumo dėl darbingumo lygio priežasčių – nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe ar profesinės ligos, netekto darbingumo periodinė kompensacija jam mokama vadovaujantis Įstatymo 20 straipsnio 1 dalies nuostatomis ir mokama nuo netekto darbingumo pasikeitimo dienos.

37. Jeigu asmens, gaunančio netekto darbingumo periodinę kompensaciją, netektas darbingumas pakartotinai sumažėja (Įstatymo 21 straipsnio 2 dalis) iki Įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų dydžių, netekto darbingumo vienkartinė kompensacija už tą patį nelaimingą atsitikimą darbe ar nustatytą profesinę ligą mokama Nuostatų 36 punkte nustatyta tvarka.

38. Jeigu asmens, gavusio netekto darbingumo periodinę ir vienkartinę kompensacijas (ar vienkartinės kompensacijos skirtumą), netektas darbingumas, nepraėjus 24 mėnesiams nuo teisės į vienkartinę kompensaciją atsiradimo dienos, pakartotinai padidėja iki 30 ir daugiau procentų, iš apskaičiuotos netekto darbingumo periodinės kompensacijos sumos išskaičiuojama išmokėtos netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos (ar jos skirtumo) dalis už likusį iki 24 mėnesių laikotarpį:

38.1 išmokėtos netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos (ar jos skirtumo) dalis už likusį iki 24 mėnesių laikotarpį apskaičiuojama vienkartinę kompensaciją (ar jos skirtumą) dalijant iš 24 mėnesių laikotarpio kalendorinių dienų ir dauginant iš likusio iki 24 mėnesių laikotarpio pabaigos kalendorinių dienų skaičiaus;

38.2. iš apskaičiuotos netekto darbingumo periodinės kompensacijos kiekvieną mėnesį išskaičiuojama po 20 procentų periodinės kompensacijos, iki bus išskaičiuota išmokėtos vienkartinės kompensacijos (ar jos skirtumo) dalis.

39. Asmeniui, nukentėjusiam dėl kelių įvykių, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba nustato darbingumo netekimo procentą dėl kiekvieno įvykio atskirai. Dėl kiekvieno draudžiamąjo įvykio skiriamos atskiros netekto darbingumo kompensacijos.

40. Jeigu darbingumo netekimo lygis buvo nustatytas teismo sprendimu, nustačius naują mažesnę darbingumo netekimo procentą, netekto darbingumo kompensacija atitinkamai sumažinama tik teismo tvarka. Nustačius naują didesnę darbingumo netekimo procentą dėl darbingumo lygio priežasčių – nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe ar profesinės ligos, netekto darbingumo kompensacija atitinkamai perskaičiuojama Nuostatų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

PERIODINĖ DRAUDIMO IŠMOKA APDRAUSTAJAM MIRUS

41. Apdraustajam mirus dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar ūmios profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, teisę į periodinę draudimo išmoką turi asmenys, nurodyti Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje.

42. Periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus apskaičiuojama kaip ir netekto darbingumo periodinė kompensacija, laikant, kad netekta 100 procentų darbingumo ($d = 1$). Apskaičiuotas kompensacijos dydis dalijamas iš vienetu padidinto asmenų, turinčių teisę šią išmoką gauti, skaičiaus (Įstatymo 26 straipsnio 2 dalis) ir gauto dydžio išmoka mokama kiekvienam asmeniui, turinčiam teisę ją gauti, kaip nurodyta Įstatymo 26 straipsnio 3 dalyje. Ne viso mėnesio periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus apskaičiuojama pagal kalendorines to mėnesio, už kurį ji mokama, dienas.

43. Pasikeitus asmenų, turinčių teisę gauti periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, skaičiui, išmokos dydis perskaičiuojamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado ši aplinkybė, pirmos dienos.

44. Vaikams nuo 18 iki 24 metų periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus mokama jų mokymosi įregistruotose švietimo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programas ar studijų pagal nuolatinės formos studijų programas laikotarpiu.

45. Periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus gavėjai, vyresni nei 18 metų, kurie mokosi įregistruotose švietimo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programas ar studijuoja pagal nuolatinės formos studijų programas, privalo per 30 kalendorinių dienų nuo kiekvienų mokslo metų atitinkamoje švietimo įstaigoje pradžios pateikti Fondo valdybos teritoriniam skyriui arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui atitinkamos švietimo įstaigos,

išduotą pažymą apie jų mokymąsi, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį. Jeigu per šiame punkte nurodytą terminą tokia pažyma nepateikiama ir duomenys apie mokymąsi negaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį, laikoma, kad šie gavėjai neatitinka periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus mokėjimo sąlygos, nurodytos Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkte, ir išmokos mokėjimas jiems stabdomas. Iš naujo atsiradus Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytoms sąlygoms ir asmeniui pateikus reikiamus dokumentus arba juos gaunant elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį, išmokos mokėjimas yra atnaujinamas.

46. Už laikotarpį nuo mokslo metų atitinkamoje švietimo įstaigoje pabaigos iki mokslo metų toje švietimo įstaigoje pradžios periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus mokama mirusiojo vaikams, vyresniems nei 18 metų, jeigu jie tęsia mokslą tais pačiais kalendoriniais metais ir per 30 kalendorinių dienų nuo mokslo metų pradžios pristato pažymą, patvirtinančią asmens mokymąsi, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį.

Mirusiojo vaikui, baigusiam bendrojo ugdymo programą ar jos dalį ir tais pačiais kalendoriniais metais pradėjusiam mokytis pagal formaliojo profesinio mokymo programą ar studijuoti pagal nuolatinės formos studijų programą, periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus už vasaros atostogų laiką išmokama, jeigu per 30 kalendorinių dienų nuo mokslo metų toje švietimo įstaigoje pradžios jis pateikia pažymą, patvirtinančią mokymąsi švietimo įstaigoje, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį. Nutraukus mokslą, periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus baigiama mokėti Nuostatų 46 punkte nustatyta tvarka.

47. Kai vaikai nuo 18 iki 24 metų baigia ar nutraukia mokslą, jiems periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio, einančio po mokymosi ar studijų pagal nurodytas programas baigimo ar nutraukimo mėnesio, pirmosios dienos.

48. Periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus skiriama vaikui, vyresniam nei 18 metų, kuris apdraustojo mirties dieną mokosi įregistruotose švietimo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programas ar studijuoja pagal nuolatinės formos studijų programas, jeigu jis pateikia švietimo įstaigos, kurioje mokosi, išduotą pažymą, patvirtinančią mokymąsi, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį. Periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus išmokama nuo teisės į šią išmoką atsiradimo dienos ir toliau mokama bendra tvarka.

Kai asmuo, turintis teisę gauti periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, dėl išmokos skyrimo, kreipiasi į Fondo valdybos teritorinį skyrių arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrių po to, kai ši išmoka buvo paskirta kitiems asmenims, periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus perskaičiuojama ir visiems periodinės draudimo išmokos gavėjams mokama nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį gautas paskutinis prašymas, pirmos dienos.

Jeigu teisę į periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turi tik vienas asmuo, kuris pradėjo mokytis ar studijuoti po apdraustojo mirties, periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus jam pradeda mokėti nuo mokymosi ar studijų pradžios.

VI SKYRIUS

VIENKARTINĖ DRAUDIMO IŠMOKA APDRAUSTAJAM MIRUS

49. Apdraustajam mirus dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar ūmios profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, mirusiojo šeimos nariai, nurodyti Įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje, turi teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, kuri apskaičiuojama Įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Apdraustojo šeimos narių skaičius nustatomas vadovaujantis Gyventojų registro duomenimis, dokumentais, patvirtinančiais civilinės būklės aktų įrašus, ir

asmenų, teikiančių prašymus skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, pateikta informacija apie jiems žinomus apdraustojo šeimos narius.

Mirusiojo vaikai, vyresni kaip 18 metų, kurie apdraustojo mirties dieną mokosi įregistruotose švietimo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programas ar studijuoja pagal nuolatinės formos studijų programas iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo, bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 24 metai, pateikia Fondo valdybos teritoriniam skyriui arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui atitinkamos švietimo įstaigos išduotą pažymą apie mokymąsi, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartis. Asmenų, kurie iki 18 metų buvo pripažinti neįgaliaisiais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais), teisei į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus nustatyti duomenys apie neįgalumą gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį arba turi būti pateikta Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduota pažyma.

50. Mirusiojo šeimos nariai, pateikdami prašymus skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, Fondo valdybos teritorinį skyrių arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrių informuoja apie kitus jiems žinomus mirusiojo šeimos narius, draudžiamąjį įvykio dieną turėjusius teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus. Jeigu tokie asmenys patys nėra pateikę prašymų skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus ir šių asmenų giminystės ryšio ar santuokos su apdraustuoju nepatvirtina Gyventojų registro duomenys, Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius informuoja nurodytus asmenis apie galbūt egzistuojančią jų teisę į vienkartinės draudimo išmokos apdraustajam mirus dalį ir nurodo šios teisės įgyvendinimo sąlygas, nustatydami ne ilgesnį kaip 3 mėnesių nuo informavimo rašto išsiuntimo terminą Gyventojų registro duomenims patikslinti arba dokumentams, patvirtinantiems teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, pateikti.

51. Vienkartinė draudimo išmoka apdraustajam mirus skiriama tik tada, kai teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turinčių asmenų giminystės ryšį ar santuokos su apdraustuoju faktą patvirtina Gyventojų registro duomenys arba dokumentai, patvirtinantys teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus.

52. Mirusiojo šeimos narys gali atsisakyti jam priklausančios vienkartinės draudimo išmokos apdraustajam mirus dalies tik visų kitų šeimos narių naudai. Atsisakymas turi būti patvirtintas notaro. Tokiu atveju atsisakyta išmokos dalis lygiomis dalimis išdalijama likusiems mirusiojo šeimos nariams. Jeigu teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turintis mirusiojo šeimos narys per Įstatymo 25 straipsnio 5 dalyje nustatytą terminą nesikreipia dėl išmokos skyrimo ar jos neatsisako, jam priklausanči išmokos dalis kitiems teisę į išmoką turintiems šeimos nariams neskiriama ir lieka neišmokėta.

53. Teisė į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus po apdraustojo mirties gimusiam jo vaikui, kuris gimė po nelaimingo atsitikimo darbe arba ūmios profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu dienos, įgyvendinama šia tvarka:

53.1. Prašymas skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turi būti pateiktas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vaiko (-ų) gimimo.

53.2. Moteris, kuri laukiasi mirusiojo apdraustojo vaiko (-ų), iki vaiko (-ų) gimimo pateikia prašymą skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, patvirtinančią jos nėštumą, Fondo valdybos teritoriniam skyriui ar Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui, taip informuodama Fondo valdybos teritorinį skyrių ar Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrių, kad į vienkartinės draudimo išmokos apdraustajam mirus dalį pretenduoja ir apdraustojo vaikas (-ai), gimiantis (-ys) po jo mirties. Tokiu atveju atitinkama išmokos dalis paliekama būsimam (-iems) vaikui (-ams).

53.3. Jeigu per Nuostatų 53.1 papunktyje nustatytą terminą nuo vaiko (-ų) gimimo dienos vaiko (-ų) vardu nepateikiamas prašymas (prašymai) skirti vienkartinę draudimo išmoką ir suėjus šiam terminui Gyventojų registro duomenys nepatvirtina, kad per 300 dienų nuo apdraustojo mirties

moteriai, teigusiai, kad ji laukiasi mirusiojo asmens vaiko (-ų), gimė vaikas (-ai), kurio (-ių) gimimo įrašė tėvu yra įrašytas apdraustasis, palikta išmokos dalis lygiomis dalimis išmokama mirusiojo šeimos nariams, turintiems teisę į šią išmoką.

53.4. Vaikui (-ams), gimusiam (-iems) po apdraustojo mirties, vienkartinė draudimo išmoka apdraustajam mirus skiriama tuo atveju, jeigu vaiko gimimo įrašė vaiko tėvu įrašytas apdraustasis. Jeigu prašymas skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus po apdraustojo mirties gimusiam vaikui (-ams) negali būti tenkinamas dėl to, kad teisme nebaigta nagrinėti byla dėl tėvystės nustatymo, sprendimas dėl išmokos skyrimo ar padalijimo kitiems šeimos nariams priimamas nelaukiant atitinkamo sprendimo įsiteisėjimo arba tėvystės nustatymo registravimo.

VII SKYRIUS

IŠMOKŲ SKYRIMAS, MOKĖJIMAS IR PERSKAIČIAVIMAS

54. Prašymą skirti išmoką su visais reikiama dokumentais asmuo pateikia tam Fondo valdybos teritoriniam skyriui arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui, kuriame vykdoma draudėjo apskaita. Jeigu asmuo prašymą pateikia kitam Fondo valdybos teritoriniam skyriui, prašymas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas persiunčiamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo nustatyta tvarka atitinkamam skyriui.

55. Prie prašymo skirti ligos išmoką turi būti pateikti šie dokumentai arba dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro (ar kito atlikti notarinius veiksmus įgalioto asmens), konsulinio pareigūno arba kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno patvirtintos kopijos:

55.1. Lietuvos Respublikos piliečio pasas, asmens tapatybės kortelė, leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje arba kitas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas;

55.2. išduotas elektroninis nedarbingumo pažymėjimas ir draudėjo (-ų) pranešimas išmokai skirti (forma NP–SD). Nurodyto pranešimo (forma NP–SD) pildymo ir pateikimo taisyklės tvirtina Fondo valdybos direktorius;

55.3. draudžiamąjį įvykį patvirtinantys dokumentai (jeigu nepateikti);

55.4. asmens darbo (pamainų) grafiko, patvirtinto įmonės, įstaigos, organizacijos administracijos, patvirtinta kopija. Jeigu jo nėra – įmonės, įstaigos, organizacijos darbo grafiko kopija, patvirtinta įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo ar jo įgalioto asmens. Įmonės, įstaigos, organizacijos darbo grafiko kopija nepateikiama, jeigu asmuo dirba (dirbo) valstybės ar savivaldybės įmonėse, įstaigose, organizacijose, išskyrus atvejus, kai šiose įstaigose dirbama pagal darbuotojui nustatytą individualų darbo (pamainų) grafiką.

56. Prie prašymo skirti netekto darbingumo vienkartinę arba periodinę kompensaciją turi būti pateikti šie dokumentai arba dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro (ar kito atlikti notarinius veiksmus įgalioto asmens), konsulinio pareigūno, kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno patvirtintos kopijos:

56.1. Lietuvos Respublikos piliečio pasas, asmens tapatybės kortelė, leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje arba kitas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas;

56.2. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduota darbingumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pažyma arba duomenys apie darbingumo netekimą, gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį;

56.3. draudžiamąjį įvykį patvirtinantys dokumentai (jeigu nepateikti).

57. Prie prašymo skirti vienkartinę ir periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turi būti pateikti šie dokumentai arba dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro (ar kito atlikti notarinius veiksmus įgalioto asmens), konsulinio pareigūno arba kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno patvirtintos kopijos :

57.1. į išmoką pretenduojančio asmens Lietuvos Respublikos piliečio pasas, asmens tapatybės kortelė, leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje arba kitas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas;

57.2. apdraustojo asmens mirties liudijimas arba kitas mirties faktą įrodantis dokumentas;

57.3. santuokos liudijimas arba kitas santuokos faktą įrodantis dokumentas, jeigu dėl išmokos kreipiasi mirusiojo sutuoktinis;

57.4. mirusiojo vaikų gimimo liudijimai arba kiti vaikų gimimo faktą įrodantys dokumentai;

57.5. švietimo įstaigų pažymos, jeigu mirusiojo vaikai, vyresni kaip 18 metų, mokosi (studijuoja), arba duomenys apie mokymąsi (studijas), gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį;

57.6. teismų sprendimai, įrodantys į išmoką pretenduojančio asmens išlaikymo faktą;

57.7. mirusiojo gimimo liudijimas arba kitas gimimo faktą įrodantis dokumentas, jeigu dėl išmokos kreipiasi mirusiojo tėvas (tėvis) arba motina (įmotė);

57.8. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (iki 2005 m. liepos 1 d. – Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos) išduotas pažymėjimas, jeigu teisė gauti išmoką priklauso nuo asmens nedarbingumo ar dalinio darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) arba šie duomenys gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį;

57.9. draudžiamąjį įvykį patvirtinantys dokumentai (jeigu nepateikti).

58. Vienkartinė ir periodinė draudimo išmokos apdraustajam mirus mokamos pagal kiekvieno asmens, turinčio teisę gauti šias išmokas, atskirą prašymą.

59. Vienkartinė ir periodinė draudimo išmokos apdraustajam mirus skiriamos asmenims ir jų šeimos nariams, turintiems teisę jas gauti. Vienkartinė ir periodinės draudimo išmokos, jų gavėjams persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę, ar gyvenantiems kitoje valstybėje, mokamos tarptautinėse sutartyse ir Europos Sąjungos teisės aktuose nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai Europos Sąjungos teisės aktai ar tarptautinės sutartys netaikomi, apdraustųjų asmenų šeimos nariai, gyvenantys trečiojoje šalyje ar persikėlę nuolat gyventi į trečiąją šalį ir turintys teisę į vienkartinę ir (ar) periodinę draudimo išmokas apdraustajam mirus, pateikia reikiamus dokumentus šių Nuostatų nustatyta tvarka.

60. Jeigu Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius iš kitų institucijų ar įstaigų dokumentus ar duomenis gauna pagal duomenų teikimo sutartis arba iš valstybės registrų ir informacinių sistemų, dokumentų pateikti nereikia.

61. Kreipimosi dėl išmokos skyrimo data laikoma diena, kurią Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje gaunamas asmens prašymas skirti išmoką. Jeigu prašymas skirti išmoką siunčiamas paštu, kreipimosi data laikoma prašymo išsiuntimo diena, pažymėta vietos pašto spaude. Jeigu prie prašymo pridėti ne visi reikiami dokumentai arba gauti ne visi duomenys, kurių reikia išmokai skirti, ir prašymo išmokai skirti priėmimo metu trūkstanti dokumentai ir duomenys pareiškėjui nebuvo nurodyti, Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo turi pranešti pareiškėjui, kokie dokumentai ar duomenys turi būti pateikti papildomai.

62. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokos skiriamos Fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimu. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokos pareigūnams, kariams ar asmenims, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą skiriamos Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriaus sprendimu.

63. Sprendimas dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu turi būti priimtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo paskutinio reikiamo dokumento gavimo Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje dienos.

64. Nelaimingą atsitikimą darbe ar profesinę ligą pripažinus draudžiamuoju įvykiu, sprendimas dėl išmokų (išskyrus vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus ir netekto darbingumo vienkartinę kompensaciją) skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų

nuo prašymo su visais reikiamais dokumentais ar duomenų gavimo Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje. Sprendimas dėl netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos skyrimo turi būti priimtas per 10 darbo dienų nuo Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos sprendimo apskundimo termino pabaigos, o tuo atveju, jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos sprendimas skundžiamas Ginčų komisijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ginčų komisija), – nuo Ginčų komisijos sprendimo apskundimo termino pabaigos. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba, gavusi skundą dėl darbingumo lygio nustatymo, kurio priežastis yra nelaimingas atsitikimas darbe arba profesinė liga, per 5 darbo dienas raštu informuoja Fondo valdybą. Jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos sprendimas skundžiamas Ginčų komisijai, Ginčų komisija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu informuoja Fondo valdybą apie gautą skundą.

65. Darbingumo netekimą dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos nustato Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba.

Darbingumo netekimo dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos nustatymo diena laikoma diena, nuo kurios galioja Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (iki 2005 m. liepos 1 d. – Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos) nustatytas darbingumo netekimo procentas. Nustatytas darbingumo netekimas dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos galioja iki Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (iki 2005 m. liepos 1 d. – Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos) nustatyto termino pabaigos.

66. Darbingumo netekimo dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pasikeitimo diena laikoma diena, nuo kurios galioja pakartotinai Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos nustatytas darbingumo netekimo procentas.

67. Atsisakęs skirti išmoką, Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po tokio sprendimo priėmimo turi išsiųsti (įteikti) pareiškėjui sprendimo nuorašą. Sprendime turi būti nurodyta atsisakymo skirti išmoką priežastis ir informacija apie sprendimo apskundimo tvarką ir terminus.

68. Netekto darbingumo periodinė kompensacija ir periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus mokamos už praėjusį mėnesį.

69. Asmenims, atliekantiems laisvės atėmimo bausmę, priklausančios išmokos (netekto darbingumo vienkartinė ir periodinė kompensacijos) skiriamos ir mokamos po paleidimo iš pataisos įstaigos.

70. Išmokų sumos, kurios priklausė apdraustajam ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusiojo asmens turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą.

71. Išmokos pervedamos į asmenų, turinčių teisę į šias išmokas, asmenines sąskaitas kredito ar mokėjimo įstaigoje.

72. Nustačius, kad išmokos gavėjas ar įstaiga pateikė neteisingus, suklaidotus dokumentus ar duomenis arba išmokos buvo paskirtos pažeidžiant nustatytą tvarką, išmokėtos sumos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka išieškomos iš kaltų asmenų, padariusių žalą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

73. Netekto darbingumo periodinės kompensacijos perskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 5, 6 ir 7 dalies nuostatomis.

Tais atvejais, kai yra paskirta ne viena netekto darbingumo periodinė kompensacija, nustatant mokėtinų išmokų dydžius, išmokos sumuojamos.

VIII SKYRIUS PAREIGŪNAMS IR KARIAMS TAIKOMOS PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

74. Pereinamuoju laikotarpiu (iki pareigūnams ir kariams bus mokamos viso dydžio socialinio draudimo išmokos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniam draudimui skirtų lėšų) Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius per 5 darbo dienas nuo sprendimo skirti socialinio draudimo išmoką priėmimo raštu praneša institucijai, kurioje tarnauja pareigūnas (-ai), karys (-iai) apie pareigūnui (-ams) ar kariui (-iams) paskirtą ir mokamą (išmokėtą) socialinio draudimo išmoką. Kartu pateikiama informacija apie pareigūnui ar kariui iš institucijai, kurioje tarnauja pareigūnas ar karys, skirtų valstybės biudžeto asignavimų mokėtinos socialinio draudimo išmokos ar jos dalies pagal Įstatymą dydį, kurį apskaičiuoja Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius.

Institucija, kurioje tarnauja pareigūnas (-ai) ar karys (-iai), gavusi šią informaciją, pareigūnui (-ams), kariui (-iams) skiria ir moka kompensuojamojo uždarbio dalį, kuri apskaičiuojama kaip mokėtinos ir išmokėtos socialinio draudimo išmokos skirtumas.

75. Apdraustaisiais tapę atleisti vidaus tarnybos sistemos pareigūnai bei apdraustaisiais tapę nuo 2017 m. sausio 1 d. išleisti į atsargą profesinės karo tarnybos kariai dėl kompensuojamojo uždarbio dalies, kuri apskaičiuojama kaip mokėtinos ir išmokėtos socialinio draudimo išmokos skirtumas, skyrimo ir mokėjimo rašytinį laisvos formos prašymą pateikia vidaus reikalų statutinei įstaigai ar krašto apsaugos sistemos institucijai, kurioje jie tarnavo paskiausiai, nurodydami sąskaitą mokėjimo įstaigoje, į kurią turėtų būti pervedama minėta kompensuojamojo uždarbio dalis. Gavusi šį prašymą vidaus reikalų statutinė įstaiga bei krašto apsaugos sistemos institucija Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui pateikia laisvos formos prašymą dėl informacijos apie mokėtiną kompensuojamojo uždarbio dalį bei paskirtas ir mokamas (išmokėtas) socialinio draudimo išmokas pagal Įstatymą. Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo vidaus reikalų statutinės įstaigos prašymo gavimo dienos raštu praneša šiai institucijai apie atleistam vidaus tarnybos sistemos pareigūnui ar išleistam į atsargą profesinės karo tarnybos kariui paskirtą ir mokamą (išmokėtą) socialinio draudimo išmoką, kartu pateikia informaciją apie atleistam vidaus tarnybos sistemos pareigūnui ar išleistam į atsargą profesinės karo tarnybos kariui iš vidaus reikalų statutinei įstaigai ar krašto apsaugos sistemos institucijai, kurioje jie tarnavo paskiausiai, skirtų valstybės biudžeto asignavimų mokėtinos socialinio draudimo išmokos ar jos dalies pagal Įstatymą dydį. Vidaus reikalų statutinė įstaiga bei krašto apsaugos sistemos institucija, kurioje atleistas vidaus tarnybos sistemos pareigūnas ar išleistas į atsargą profesinės karo tarnybos karys tarnavo paskiausiai, gavusi šią informaciją, atleistam vidaus tarnybos sistemos pareigūnui ar išleistam į atsargą profesinės karo tarnybos kariui skiria ir moka Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 23 dalyje bei Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723, 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nustatytą kompensuojamojo uždarbio dalį, kuri apskaičiuojama kaip mokėtinos ir išmokėtos socialinio draudimo išmokos skirtumas.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alėša Rynkevič
20170531

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS
NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO
DRAUDIMO ĮSTATYMĄ

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 29 straipsnio 3 dalimi Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Įgalioti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją patvirtinti Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodiką.

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 20 d. nutarimą Nr. 1368 „Dėl Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodikos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. Šio nutarimo 2 punktas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alesia Rynkevič

2017031

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1991 M. GRUODŽIO 5 D. NUTARIMO
NR. 530 „DĖL ASMENŲ DRAUDIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS IR KOMPENSACIJŲ
MOKĖJIMO JUOS SUŽEIDUS ARBA JIEMS ŽUVUS RYŠIUM SU TARNYBA SĄLYGŲ“
PAKEITIMO**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimą Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimas Nr. 530):

1.1. Pakeisti 2.3 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.3. Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų 17 punkto dešimtojoje pastraipoje, 18–23, 25 ir 26 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi mokant Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 69 straipsnyje nustatytas kompensacijas pagal žvalgybos pareigūno tarnybos sutartį tarnaujantiems asmenims, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 50 straipsnyje nustatytas kompensacijas vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, taip pat asmenims, kurie mokosi vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų įvadinio mokymo kursuose ir yra pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį (kursantai), Tarnybos Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto 44 straipsnyje nustatytas kompensacijas pataisos pareigūnams ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos statuto 36 straipsnyje nustatytas kompensacijas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams, o 17 punkto dešimtojoje pastraipoje, 20–23, 25 ir 26 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi mokant Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 77² straipsnyje nustatytas kompensacijas civiliams statutiniais valstybės tarnautojams, atliekantiems civilinę krašto apsaugos tarnybą tarptautinių operacijų kariniuose vienetuose.“

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintas Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygas:

1.3. Pripažinti netekusiais galios 1.2–1.5 papunkčius.

1.4. Pakeisti 1.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.6. asmenys, vykdanys ekologinės ar stichinės nelaimės padarinių likvidavimo darbus;

1.5. Pripažinti netekusiu galios 1.7 papunktį.

1.6. Pripažinti netekusiu galios 1.9 papunktį.

1.7. Pripažinti netekusiu galios 1.13 papunktį:

1.8. Pakeisti 3 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„3. Draudiminiais pripažįstami šie įvykiai, įvykę apdraustajam, kai jis vykdo tarnybines pareigas, vyksta į tarnybą (darbą) arba iš jos, taip pat ne tarnybos (darbo) laiku, jeigu nustatyta, kad šie įvykiai susiję su tarnyba (darbu), per apdraustojo mokymo ir pratybų laiką, ir pakenkę apdraustojo sveikatai arba tapę jo mirties priežastimi.“.

1.9. Pakeisti 11 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„11. Apdraustasis savo mirties atveju gali paskirti draudimo sumos gavėju bet kurį asmenį (keletą asmenų), pateikdamas paskyrimą draudėjui (darbdaviui) raštu.“

1.10. Pakeisti 14 punkto ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„14. Mirusio apdraustojo buvusi darbovietė, mokymo ir kitos įstaigos turi pateikti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui įvykio aktą, pažymą apie darbo užmokestį arba minimalią mėnesinę algą ir apdraustojo paskyrimą (jeigu jį turi) arba pranešti apie žinomus apdraustojo įpėdinius.“

1.11. Pakeisti 15 punkto antrąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Apdraustųjų darbovietės, mokymo ir kitos įstaigos draudimo sumas moka iš jiems patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų.“

1.12. Pripažinti netekusia galios priedo formą „Paskyrimas“.

2. Nustatyti, kad nelaimingiems atsitikimams tarnyboje (darbe), vykstant į tarnybą (darbą) ar iš tarnybos (darbo), vykdant tarnybines užduotis ar teikiant paslaugas, įvykusiems iki šio nutarimo įsigaliojimo taikoma iki įsigaliojant šiam nutarimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarime Nr. 530 nustatyta draudiminių įvykių tyrimo tvarka, kai asmuo dėl draudimo sumų (dėl šių įvykių ar jų padarinių) apskaičiavimo kreipiasi po 2016 m. gruodžio 31 d., bet ne vėliau kaip per 3 metus nuo draudiminio įvykio dienos.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alėna Kynkevič

20170531

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1991 M. GRUODŽIO 5 D. NUTARIMO
NR. 530 „DĖL ASMENŲ DRAUDIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS IR KOMPENSACIJŲ
MOKĖJIMO JUOS SUŽEIDUS ARBA JIEMS ŽUVUS RYŠIUM SU TARNYBA SĄLYGŲ“
PAKEITIMO

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimą Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimas Nr. 530):

1.1. Pakeisti 2.3 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.3. Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų 17 punkto dešimtojoje pastraipoje, 18–23, 25 ir 26 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi mokant Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 69 straipsnyje nustatytas kompensacijas pagal žvalgybos pareigūno tarnybos sutartį tarnaujantiems asmenims, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 50 straipsnyje nustatytas kompensacijas vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, taip pat **asmenims, kurie mokosi vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų įvadinio mokymo kursuose ir yra pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį (kursantai)**, Tarnybos Kalėdinų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto 44 straipsnyje nustatytas kompensacijas pataisos pareigūnams ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos statuto 36 straipsnyje nustatytas kompensacijas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams, o 17 punkto dešimtojoje pastraipoje, 20–23, 25 ir 26 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi mokant Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 77² straipsnyje nustatytas kompensacijas civiliams statutiniais valstybės tarnautojams, atliekantiems civilinę krašto apsaugos tarnybą tarptautinių operacijų kariniuose vienetuose.“

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintas Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygas:

1.3. Pripažinti netekusiais galios 1.2–1.5 papunkčius.

~~1.2. Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto nuolatinės studijų formos studijų, skirtų vidaus tarnybos sistemos pareigūnams rengti, programų studentai viešosios tvarkos palaikymo ir praktikos vidaus reikalų statutinėse įstaigose metu, taip pat tarnybinių ir specialaus~~

~~rengimo užsiėmimų metu, taip pat asmenys, kurie mokosi vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų įvadinio mokymo kursuose ir yra pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį (kursantai), jų profesinio ar įvadinio mokymo metu;~~

~~1.3. privalomosios pradinės karo tarnybos kariai;~~

~~1.4. profesinės karo tarnybos kariai;~~

~~1.5. kariai savanoriai ir kiti aktyviojo rezervo kariai, taip pat parengtojo rezervo kariai, pašaukti į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių;~~

1.4. Pakeisti 1.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.6. asmenys, mobilizuoti ištikus ekologinei katastrofai, stichinei nelaimėi ar iškilus pavojui valstybės saugumui **vykdantys ekologinės ar stichinės nelaimės padarinių likvidavimo darbus;**

1.5. Pripažinti netekusiu galios 1.7 papunktį.

~~1.7. kariūnai;~~

1.6. Pripažinti netekusiu galios 1.9 papunktį.

~~1.9. karo prievolinkai, atliekantys alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;~~

1.7. Pripažinti netekusiu galios 1.13 papunktį:

~~1.13. Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai;~~

1.8. Pakeisti 3 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„3. Draudimoniais pripažįstami šie įvykiai, ~~atsitikę~~ **įvykę** apdraustajam, kai jis vykdo tarnybines pareigas, vyksta į tarnybą (darbą) arba iš jos, taip pat ne tarnybos (darbo) laiku, jeigu ~~teismo ar tardymo (ikiteisminio tyrimo)~~ nustatyta, kad šie įvykiai susiję su tarnyba (darbu), per apdraustojo mokymo ir pratybų laiką, ir pakenkę apdraustojo sveikatai arba tapę jo mirties priežastimi:“.

1.9. Pakeisti 11 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„11. Apdraustasis savo mirties atveju gali paskirti draudimo sumos gavėju bet kurį asmenį (keletą asmenų), **pateikdamas paskyrimą darbdaviui raštu.** ~~Apdraustojo parašą paskyrimo (forma pridedama) turi patvirtinti darbovietės vadovas, karinio vieneto, kuriame jis tarnauja, vadas arba mokymo įstaigos vadovas parašu bei antspaudu ir šį paskyrimą saugoti. Jeigu apdraustasis yra vadovas, paskyrimo jo parašą turi patvirtinti jo pavaduotojas arba aukštesnės įstaigos vadovas.~~“

1.10. Pakeisti 14 punkto ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„14. Mirusio apdraustojo buvusi darbovietė, mokymo ir kitos įstaigos ~~arba karinis vienetas, kuriame jis tarnavo (ėjo pareigas),~~ turi pateikti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui įvykio aktą, pažymą apie darbo užmokestį arba minimalią mėnesinę algą ir apdraustojo paskyrimą (jeigu jį turi) arba pranešti apie žinomus apdraustojo įpėdinius.“

1.11. Pakeisti 15 punkto antrąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Apdraustųjų darbovietės, mokymo ir kitos įstaigos ~~ar kariniai vienetai~~ draudimo sumas moka iš jiems patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų.“

1.12. Pripažinti netekusia galios priedo formą „Paskyrimas“.

Forma

PASKYRIMAS

Aš, _____
(darbovietės, karinio dalinio, mokymo įstaigos pavadinimas)

_____
(pareigos) (vardas, pavardė – rašoma be sutrumpinimų)

apdraustas valstybės lėšomis, savo mirties atveju skiriu

draudimo sumos gavėju (jais) _____
(giminystės laipsnis, vardas, pavardė;

_____
kai skiriama keletas gavėjų, nurodoma kiekvienam iš jų
_____
skiriama draudimo sumos dalis; nepilnamečių gavėjų gimimo
_____
-metai)

gyvenantį (čius) _____
(pašto indeksas ir adresas)

19__ m. _____ mėn. __ d. _____
(apdraustojo parašas)

Apdraustojo parašą tvirtinu _____
(pareigos ir parašas)

19__ m. _____ mėn. __ d. _____
(antspaudavimo vieta)

2. Nustatyti, kad nelaimingiems atsitikimams tarnyboje (darbe), vykstant į tarnybą (darbą) ar iš tarnybos (darbo), vykdant tarnybines užduotis ar teikiant paslaugas, įvykusiems iki šio nutarimo įsigaliojimo taikoma iki įsigaliojant šiam nutarimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarime Nr. 530 nustatyta draudiminių įvykių tyrimo tvarka, kai asmuo dėl draudimo sumų (dėl šių įvykių ar jų padarinių) apskaičiavimo kreipiasi po 2016 m. gruodžio 31 d., bet ne vėliau kaip per 3 metus nuo draudiminio įvykio dienos.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Tiesioginio rašymo vedėja
Alesia Rynkevič
20170531 24

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. GRUODŽIO 23 D.
NUTARIMO NR. 1422 „DĖL LĖŠŲ, SKIRTŲ NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE
IR PROFESINIŲ LIGŲ PRVEVENCIJAI, PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 23 d. nutarimą Nr. 1422 „Dėl Lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alėna Rynkevič
20170531

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1999 M. GRUODŽIO 31 D.
NUTARIMO NR. 1528 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT
LIETUVOS RESPUBLIKOS NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ
LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMĄ“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU
GALIOS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 31 d. nutarimą Nr. 1528 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų įstatymą“.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės įvykio vedėja

Alesia Rynkevič
20170531

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2017-01-

Nr.

I 2016-12-09

Nr. (23.1-21) SD -
7379

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. KOVO 22 D. NUTARIMO NR. 309 „DĖL NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO IR KITŲ SUSIJUSIŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. 1368 „Dėl Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ pakeitimo“ projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 metų gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1422 „Dėl Lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą (toliau kartu – Nutarimų projektai), pagal kompetenciją teikia šias pastabas:

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Projektas Nr. 309):

1. Projektu Nr. 309 keičiamų Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų (toliau – Nuostatai) 1 punkte apibrėžiama Nuostatų reglamentuojama sritis - *nelaimingų atsitikimų darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) (toliau – nelaimingi atsitikimai darbe) ir profesinių ligų pripažinimas draudžiamaisiais įvykiais, draudimo išmokų skyrimo, apskaičiavimo ir mokėjimo sąlygos*. Atkreiptinas dėmesys, kad Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu (toliau – Įstatymas) Vyriausybei pavedama reglamentuoti nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio

draudimo išmokų apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką, kompensuojamojo uždarbio ligos išmokoms, mėnesio kompensuojamojo uždarbio vienkartinėi kompensacijai apskaičiavimo tvarką, ligos išmokos neskrymo arba jos mokėjimo nutraukiamo tvarką, netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos skyrimo tvarką, išmokėtos netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos išskaičiavimo tvarką. Pažymėtina, kad nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų pripažinimą (pripažinimo sąlygas) reglamentuoja Įstatymas (6, 7 straipsniai). Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Įstatymo 6 straipsnio 7 dalimi, Nuostatuose galėtų būti reglamentuojama nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų pripažinimo **tvarka**, tačiau ne **pripažinimas**. Taip pat pažymėtina, kad draudimo išmokų skyrimo sąlygos taip pat turi būti ir yra reglamentuojamos Įstatyme, todėl, atitinkamai, Nuostatų 1 punkte turėtų būti minima draudimo išmokų skyrimo **tvarka**, bet ne jų skyrimo **sąlygos**, kaip ir draudimo išmokų apskaičiavimo ir mokėjimo **tvarka**, o ne **sąlygos**. Be to, pažymėtina, kad Projekto Nr. 309 1.1 papunktyje turėtų būti nurodytos konkrečios Įstatymo nuostatos, kuriomis vadovaujantis tvirtinami Nuostatai.

2. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 1995 m. spalio 26 d. nutarime, vertindamas situaciją, kai į poįstatyminį teisės aktą buvo perkelta daugelis įstatymo normų, pažymėjo, kad „tokia teisės kūrimo praktika laikytina ydinga. Ji gali sukelti neaiškumų, kas yra tikrasis atitinkamo teisinio reguliavimo šaltinis – įstatymas ar poįstatyminis teisės aktas, ir kitaip apsunkinti teisės normų taikymą“. Atsižvelgiant į šią Konstitucinio Teismo praktiką bei kartu siekiant teisės normų nuoseklumo ir aiškumo, Nuostatai peržiūrėtini iš esmės, atsisakant normų, kartojančių įstatyminį reguliavimą (pavyzdžiui, Nuostatų 3, 5, 7-15, 18, 36, 38, 40-45, 52, 55-58, 60, 61, 65-67, 70-72, 77-79 punktai ir dar daugelis kitų nuostatų). Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad kai kurios nuostatos netgi keičia įstatyminį reguliavimą.

3. Pastebėtina, kad lyginant su Įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 2 dalies 1 punktu, kiek kitaip formuluojami Nuostatų 7.1 ir 8.1 papunkčiai. Atitinkama pastaba dėl neatitikimo Įstatymo nuostatoms taikytina ir dėl Nuostatų 8.3, 14.1, 65.2.1, 65.2.2, 66.2 papunkčių, 38 punkto paskutiniojo sakinio, 40 punkto, 50, 52, 111 punktų. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Nuostatų 11.3 papunkčio nuostata neturi įstatyminio pagrindo.

4. Nuostatų 14.1 papunktyje abejotina formuluotė *ikiteisminio tyrimo institucijos išvada*, kadangi neaiškus jos turinys. Pagal Baudžiamojo proceso kodeksą būna eksperto, specialisto išvados, bet jos nusikalstamos veikos fakto nekonstatuoja. Nusikalstamos veikos fakto konstatavimas yra teisės klausimas. Jis gali būti konstatuojamas teismo nuosprendžiu (apkaltinamuoju arba nutraukiant bylą), teismo nutartimi (nutraukiant bylą), prokuroro nutarimu, kurį patvirtina ikiteisminio tyrimo teisėjas nutartimi (kai nutraukiamas ikiteisminis tyrimas, atleidžiant nuo baudžiamosios atsakomybės). Taip pat yra tam tikri ribiniai atvejai, kai nusikalstamos veikos padarymo faktas gali būti konstatuojamas ir kitais procesiniais dokumentais (pvz., suėjus senačiai, nesuėjus baudžiamosios atsakomybės amžius, mirus asmeniui ir pan.).

5. Nuostatų 14 punkte ir jo papunkčiuose nurodoma, kokie įrodymai pripažįstami tinkamais siekiant įrodyti vienokias ar kitokias aplinkybes. Siekiant nuostatų nuoseklumo, atkreiptinas dėmesys į 14.4 papunktį, kuriame neįvardijama, kaip jame nurodyta aplinkybė turėtų būti tinkamai įrodoma.

6. Nuostatų 27.1 papunktis ir 28 punktas įvertintinas Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies kontekste.

7. Įvertintinas Nuostatų 29, 31 ir 32 punktų santykis. Ar visi minėtuose punktuose aptarti tyrimai susiję su įtaka nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimui draudžiamuoju įvykiu (jei taip – atitinkamai vienodintinos formuluotės)? Siekiant teisinio aiškumo, atitinkamai turėtų būti tikslinamos minėtos nuostatos nurodant, kokiais atvejais kreipiamasi į Valstybinę darbo inspekciją, o kuriais – į Centrinę darbo medicinos ekspertų komisiją.

8. Nuostatų 34 punktas derintinas su Įstatymo 6 straipsnio 7 dalimi. Kitu atveju Nuostatų 34 punktas susiaurintų Įstatymo 6 straipsnio 7 dalies taikymą. Siūlytina neįvardyti konkrečių sprendimus priimančių subjektų ir Nuostatų 46 bei 102 punktuose.

9. Nuostata, kuria pildomas Nuostatų 35.2.2 papunktis – ne 35 punkto dalykas.

10. Neaišku, kas Nuostatų 37 punkte turima omenyje kalbant apie *ligos išmoką dėl bendrojo susirgimo*. Jei tai ta pati išmoka, kaip ji įvardyta 38 punkte – *pagal Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą apskaičiuota ir išmokėta ligos išmoka* – siekiant teisinio aiškumo, atitinkamai ji turi būti formuluojama ir Nuostatų 37 punkte.

11. Nuostatų 45 punktas kelia abejonių. Visų pirma, neaišku, ar jame kalbama apie atvejus, kad ligos išmoka neskiriama, ar kada ji nemokama, nors ir buvo paskirta (jei nelaimingas atsitikimas darbe nebuvo pripažintas draudžiamuoju įvykiu, tai ligos išmoka neskiriama, ne tik nemokama). Antra, 45.2 papunktis turėtų būti įvertintas tuo aspektu, kad prieš priimančią sprendimą skirti ir mokėti ligos išmoką ar prieš nutraukiant jos mokėjimą tikslinga būtų nustatyti terminą trūkumams pašalinti ir tik tada, jei trūkumai per nustatytą laiką nepašalinami, būtų taikomos atitinkamos pasekmės. Kartu pažymėtina, kad Įstatymo 12 straipsnyje apibrėžtos sąlygos, kurioms esant skiriama ir mokama ligos išmoka, todėl taip pat ir šių sąlygų kontekste įvertintinas Nuostatų 45 punktas.

12. Lydimajame medžiagoje turėtų būti pagrįstas Nuostatų 46 punkto pirmoje pastraipoje nurodyto atvejo – neatvykusiam į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą ar Asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultacinę komisiją išmoka neskiriama arba jos mokėjimas nutraukiamas visam laikui nuo tos dienos, kurią asmuo turėjo atvykti pasitikrinti darbingumo – išskirtinumo tikslingumas.

13. Nuostatų 48 punkte apibrėžiama, kas patenka į draudžiamąsias pajamas, tačiau pastebėtina, kad jos apibrėžtos Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje. Atsižvelgiant į tai, siūlytina neperrašinėti Įstatymo nuostatų, o pateikti nuorodą į atitinkamą normą.

14. Nuostatų 86 punkte siūlytina atsisakyti antrosios pastraipos, kaip kartojančios Įstatymo nuostatas. Be to, pirmojoje pastraipoje yra pateikta nuoroda į atitinkamą Įstatymo normą, apibrėžiančią, kas yra laikoma mirusiojo šeimos nariais. Kartu pastebėtina, kad 86 punkto antroje pastraipoje nepaminti *įvaikiai*.

15. Siekiant nuostatų aiškumo, siūlytina Nuostatų 89 punkto paskutiniame sakinyje, teikiant nuorodą į Įstatymą, nurodyti ir konkrečią jo normą, reglamentuojančią atitinkamą terminą.

16. Nuostatų 90.2 papunkčio nuostata įvertintina Įstatymo 25 straipsnio 5 dalies kontekste. Atkreiptinas dėmesys, kad neįvykdžius šioje nuostatoje įtvirtintos pareigos lieka neaiškos pasekmės, nes pagal Įstatymo 25 straipsnio 5 dalį prašymas gali būti pateiktas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vaiko (vaikų) gimimo dienos.

17. Nuo 2017 m. sausio 1 d. civilinės būklės akto įrašo įregistravimo liudijimai nebeišduodami (liudijimais, išduotais iki 2016 m. gruodžio 31 d., ar gautais užsienio valstybėje ir toliau bus galima įrodinėti įregistruotus civilinės būklės aktus). Atsižvelgiant į tai, Nuostatų 95.2-95.4, 95.7 papunkčiuose turėtų būti papildomai nurodoma, kad, be liudijimų, gali būti pateikiami ir kiti atitinkamą civilinės būklės aktą įrodantys dokumentai.

18. Turėtų būti, įvertinus Nuostatų 113 punktą, atsisakyta 97 punkto antros pastraipos atitinkamai suderinus jų turinį.

19. Manytina, kad ne tik dėl Nuostatų 99 punkte minimų dokumentų ar duomenų galimas įgyvendinti „vieno langelio“ principas, todėl šis aspektas turėtų būti pakartotinai įvertintas.

20. Nuostatų 93, 94, 95 punktuose siūlytina numatyti galimybę pateikti ir atitinkamų dokumentų kopijas. Tai būtų aktualu, pavyzdžiui, dokumentus siunčiant paštu.

21. Manytina, kad paskyrus išmoką (išmokas), pateiktų dokumentų originalai (išskyrus draudžiamąjį įvykį patvirtinančius dokumentus) išmokos gavėjui turėtų būti grąžinami visais atvejais, o ne jo prašymu (Nuostatų 100 punktas).

22. Atkreiptinas dėmesys, kad ne Nuostatais nustatomi terminai, kaip nurodoma Nuostatų 105 punkte, o Įstatymu.

23. Neaiškus Nuostatų 109 punkto paskutiniame sakinyje pateiktos nuostatos įstatyminis pagrindas ir ryšys su Nuostatų normomis. Be to, šia nuostata įtvirtinamas perigaliojimas, kuris neturi įstatyminio pagrindo.

24. Nuostatų 110 punktas derintinas su Įstatymo 11 straipsnio 2 dalimi. Be to, minėtoje nuostatoje nurodytos išimties taikymas turėtų turėti įstatyminį pagrindą ir jį turėtų būti įvertinta Įstatymo 26 straipsnio 3 dalies kontekste.

25. Pažymėtina, kad Nuostatų IX skyriaus nuostatos turėtų būti įstatyminio reguliavimo dalykas ir jos negali būti įtvirtinamos poįstatyminiu teisės aktu. Be to, jos kartoja Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2472 2 straipsnio nuostatas, todėl Nuostatų IX skyriaus atsisakytina.

26. Atkreiptinas dėmesys, kad Nuostatų X skyriaus pavadinimas neatitinka turinio.

27. Atkreiptinas dėmesys, kad Projektu Nr. 309 keičiamas nutarimas taip pat turėtų būti dėstomas nauja redakcija (Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ 83 punktas).

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ pakeitimo“ projekto (toliau – Projektas Nr. 530)

28. Atkreiptinas dėmesys, kad nepagrįstas Projekto Nr. 530 keitimas, neaiškus siūlomų keitimų įstatyminis pagrindas. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad neaiškus ir paties keičiamo Vyriausybės nutarimo įstatyminis pagrindas. Pažymėtina, kad vadovaujantis Konstitucinio Teismo jurisprudencija, įvairios socialinės paramos rūšys garantuojamos tiems asmenims ir tokiais pagrindais, kurie nustatyti įstatymais (Konstitucinio Teismo 2002 m. balandžio 23 d. nutarimas). Atskiros socialinės paramos rūšys, asmenys, kuriems skiriama socialinė parama, socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo pagrindai, sąlygos, dydžiai pagal Konstituciją gali būti nustatyti tik įstatymu (Konstitucinio Teismo 1998 m. gegužės 6 d., 2000 m. vasario 10 d., 2000 m. spalio 30 d., 2003 m. gruodžio 3 d. nutarimai). Poįstatyminiais aktais, taigi ir Vyriausybės nutarimais, galima nustatyti tik įstatymų, reguliuojančių socialinės paramos santykius, įgyvendinimo tvarką (procedūras).

29. Projekto Nr. 530 1.3.5 papunktis įvertintinas Civilinio kodekso (CK) paveldėjimą reglamentuojančių nuostatų kontekste (paveldima pagal įstatymą arba testamentą (CK 5.1 straipsnio 1 dalis).

30. Taip pat pažymėtina, kad Projekto Nr. 530 2 punktas turi būti įstatyminio reguliavimo dalykas.

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. 1368 „Dėl Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Projektas Nr. 1368):

31. Tikslintina nuoroda į Projekto Nr. 1368 1 punkte dėstomoje keičiamo nutarimo preambuleje minimą naują pagrindą – atitinkamą įstatymą. Ši pastaba taikytina ir dėl Projekto Nr. 1368 keičiamos metodikos 1 punkto.

32. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 29 straipsnio 3 dalis suteikia siauresnius įgaliojimus Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai nei jie nurodyti Projekto Nr. 1368 2 punkte.

Nutarimų projektų rengėjai turėtų pagrįsti daromus keitimus, pavyzdžiui, nurodant, kodėl pildomas Projektu Nr. 309 keičiamo nutarimo 1.1 papunktis. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo 7 straipsnio 5 dalis nesuteikia įgaliojimų Vyriausybei nustatyti atitinkamą reglamentavimą. Nutarimų projektų rengėjai taip pat turėtų pagrįsti, kodėl keičiami Nuostatų 4, 9, 16, 35 (keičiamas terminas) punktai, kodėl Nuostatų 89 punkte, Projektu Nr. 1368 keičiamos metodikos 5, 7 (ketvirta pastraipa), 11, 18 punktuose nustatomas naujas reguliavimas. Ši pastaba taikytina ir dėl kitų atitinkamų keičiamų, pildomų nuostatų. Nutarimų projektų rengėjų lydraštyje nurodytas tikslas – suderinti įgyvendinamuosius teisės aktus su 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojusių Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymu Nr. XII-2472 – nepagrindžia konkrečių daromų keitimų, neatskleidžia, kaip Nutarimų projektais siūlomas teisinis reguliavimas galėtų keisti šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo pagrindu susiklosčiusius santykius.

Tikslintinos Nutarimų projektų įsigaliojimų datos.

Teisingumo viceministras

Paulius Griciūnas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ

„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. KOVO 22 D. NUTARIMO NR. 309 „DĖL NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.1), „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1991 M. GRUODŽIO 5 D. NUTARIMO NR. 530 „DĖL ASMENŲ DRAUDIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS IR KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO JUOS SUŽEIDUS ARBA JIEMS ŽUVUS RYŠIUM SU TARNYBA SĄLYGŲ“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.2), „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 METŲ GRUODŽIO 23 D. NUTARIMO NR. 1422 „DĖL LĖŠŲ, SKIRTŲ NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ PREVENCIJAI PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.3), „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMĄ“ PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.4); „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1999 M. GRUODŽIO 31 D. NUTARIMO NR. 1528 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMĄ“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO (toliau – Projektas Nr.5)

(TAP-17-102(2)-103(2); 17-105(2); 17-730; 17-731; TAIS Nr.16-10966(4))

2017-06-09 Nr.NV-1473

Vilnius

Įvertinę pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. vasario 10 d. išvadoje Nr. NV-394 pateiktas pastabas patikslintų Projekto Nr.1, Projekto Nr.2 ir Projekto Nr.3, o taip pat kartu teikiamų Projektų Nr.4 ir Nr.5 atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlome Projektą Nr.1 tikslinti teisės technikos aspektu:

1.1. Projektu Nr.1 nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ preambulėje turi būti patikslintas Lietuvos Respublikos tarnybos *Kalėjimų departamente* prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto pakeitimo įstatymo pavadinimas.

1.2. Projektu Nr. 1 nauja redakcija dėstomų Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų (toliau – Nuostatai) 7.1 papunktyje vietoj nuostatos „savo veikos“ turi būti nurodyta „savo *nusikalstamos* veikos“.

1.3. Siekiant Nuostatų taikymo aiškumo, Nuostatų 15 punkte siūlytina detaliau nurodyti, kokie dokumentai laikytini „reikiamais dokumentais“, pavyzdžiui, pateikti nuorodą į Nuostatų 16 punktą.

1.4. Atsižvelgiant į tai, kad Nuostatų 20 punkto paskutinio sakinio nuostata susijusi su Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 4, 5, 6 dalyse nurodytais asmenimis, kurie draudžiami socialiniu draudimu dėl jų socialinio statuso ypatybių, siekiant aiškumo ir dėstymo nuoseklumo, šio punkto nuostatą tikslinga formuluoti nurodant „ir asmenys“.

1.5. Nuostatų 36 punkte atsisakytina nuostatos „suluošinimo“ kaip neapibrėžtos ir šiuo atveju perteklinės.

1.6. Siūlytina tikslinti Nuostatų 44 ir 46 punktų formuluotes, tikslinant nuostatą „vaikai nuo 18 iki 24 metų“, kurios vartojimas nesusiejus su periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus mokėjimu, yra teisiškai netikslus ir neatitinka įstatymuose apibrėžtos „vaiko“ sąvokos. Šiuo atveju būtų tikslinga pasirinkti Nuostatų V skyriuje vartojamą nuostatą „mirusiojo vaikams, vyresniems nei 18 metų“.

1.7. Nuostatų 48 punkte siūlytina nurodyti, kokia „bendra tvarka“ ir kur nustatyta turima mintyje.

1.8. Nuostatų 54 punkte, siekiant apibrėžti visas Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme nustatytas išmokas, siūlytina vietoj žodžių „skirti išmoką“ nurodyti „Įstatyme nustatytą išmoką (toliau – išmoka)“.

2. Dėl *Projekto Nr.2* pastebėtina, kad išlieka aktuali Teisės departamento 2017-02-10 išvadoje Nr. NV-394 pateikta pastaba, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ (toliau – Nutarimas Nr.530) reguliuojami teisiniai santykiai turi būti reguliuojami įstatymu, nes šiuo atveju nutarimas neturi įstatyminio pagrindo ir konstituciškai nepagrįstai išplečiamos Vyriausybės galios. Be to, pastebėtina, jog Nutarimas Nr.530 neatitinka ir teisės technikos reikalavimų

3. Atsižvelgiant į tai, kad siekiant įgyvendinti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 29 straipsnio 3 dalį, *Projekto Nr.4* siūloma suteikti įgaliojimus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai patvirtinti Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodiką, manome, kad Vyriausybės 1999 m. gruodžio 31 d. nutarimą Nr. 1528 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų įstatymą“ būtų tikslinga ne pripažinti netekusiu galios, kaip tai siūloma *Projekto Nr. 5*, o išdėstyti nauja redakcija, nes tuos pačius teisinius santykius reguliuoti nauju teisės aktu netikslinga.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Budžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-20 Nr. (23.1-21) SD - 3638

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei šiuos nutarimų projektus:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimo Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 1);

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimo Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 2);

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1528 „Dėl Įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 3);

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 metų gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1422 „Dėl Lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektą (toliau – Nutarimo projektas Nr. 4) (toliau visi kartu – Nutarimų projektai).

Nutarimų projektai patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017 m. birželio 9 d. išvadoje Nr. NV-1473 (toliau – Teisės departamento išvada) pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje.

Nutarimų projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo ir pensijų departamento (direktorė – Asta Aranauskienė, tel. 8 706 68 100, el. p. asta.aranauskiene@socmin.lt) Socialinio draudimo skyrius (vedėjas – Vaidotas Kalinauskas, tel. 8 706 64 215, el. p. vaidotas.kalinauskas@socmin.lt, tiesioginė rengėja – vyriausioji specialistė Ona Stravinskaitė, tel. 8 706 68 115, el. p. ona.stravinskaite@socmin.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimų projektai ir jų lyginamieji variantai, 21 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Ona Stravinskaitė, tel. 8 706 68 115, el. p. Ona.Stravinskaite@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. KOVO 22 D. NUTARIMO NR. 309 „DĖL NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimą Nr. 309 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų patvirtinimo“ ir išdėstyti jį nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 7 dalimi ir 11 straipsnio 6 dalimi, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 57 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 25 dalimi ir Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo Nr. XII-1855 3 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsniu, Lietuvos Respublikos tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 11 dalimi, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos statuto pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 24 dalimi ir Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatus (pridedama).“

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja

Alesia Rynkevič

20170616

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2004 m. kovo 22 d. nutarimu Nr. 309
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. d. nutarimo Nr.
redakcija)

NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO IŠMOKŲ NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato nelaimingų atsitikimų darbe (tarnyboje), pakeliui į darbą (tarnybą) ar iš darbo (tarnybos) (toliau – nelaimingi atsitikimai darbe) ir profesinių ligų pripažinimo draudžiamaisiais ar nedraudžiamaisiais įvykiais tvarką, draudimo išmokų: ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos išmokos, netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos, netekto darbingumo periodinės kompensacijos, vienkartinės draudimo išmokos apdraustajam mirus, periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus skyrimo, apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnyje, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme.

3. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu (toliau – nelaimingų atsitikimų darbe socialinis draudimas) draudžiami asmenys, nurodyti Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – Valstybinio socialinio draudimo įstatymas) 4 straipsnio 1–4 dalyse ir 6 straipsnio 4, 5, 8, 9 ir 10 dalyse.

II SKYRIUS NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ PRIPAŽINIMAS DRAUDŽIAMAISIAIS ĮVYKIAIS

6. Nelaimingi atsitikimai darbe ir ūmios profesinės ligos pripažįstami draudžiamaisiais įvykiais, jeigu jie įvyko nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu apdraustiems asmenims, esant Įstatymo 6 straipsnio 1, 2, 3, 4, 5 ir 6 dalyse nurodytoms sąlygoms, taip pat dirbant tarnybinių komandiruočių laiku, t. y. vykdant darbdavio užduotį (-is) paskirties vietoje, kelionės į komandiruotės vietą ir grįžimo iš jos metu, taip pat esant komandiruotėje – kelyje iš užduoties vykdymo vietos į poilsio (nakvynės) vietą ir iš jos.

7. Nelaimingi atsitikimai darbe ir ūmios profesinės ligos nėra pripažįstami draudžiamaisiais įvykiais, jeigu jie įvyko Įstatymo 7 straipsnyje numatytomis sąlygomis, o įvykio (-ių) aplinkybės įrodomos šia tvarka:

7.1. jeigu apdraustasis nukentėjo dėl savo nusikalstamos veikos, nusikalstamos veikos požymius įrodo ikiteisminio tyrimo institucijos procesiniai dokumentai, teismo nuosprendžiai, nutartys ar kiti teismo procesiniai dokumentai. Teismui priėmus išteisinamąjį nuosprendį (apdraustąjį pripažinus nekaltu), nelaimingas atsitikimas darbe ar ūmi profesinė liga pripažįstami draudžiamuoju įvykiu. Administracinis nusižengimas, susijęs su apdraustojo veika, nustatomas vadovaujantis administracinį nusižengimą tiriančios institucijos surašytais administracinių nusižengimų protokolais, nutarimais, kitais dokumentais ir teismo sprendimais;

7.2. jeigu apdraustasis sąmoningai siekė, kad įvyktų nelaimingas atsitikimas, įskaitant savižudybę ar pasikėsinimą į savo gyvybę ar sveikatą – tai įrodoma vadovaujantis teisėsaugos institucijų, sveikatos priežiūros įstaigų ar nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo išvada;

7.3. jeigu apdraustasis sirgo liga, nesusijusia su darbu – tai nustatoma vadovaujantis asmens sveikatos priežiūros ar medicinos ekspertizės įstaigų išvadomis, kad nelaimingas atsitikimas darbe įvyko ar ūmi profesinė liga pasireiškė dėl ligos, nesusijusios su darbu, t. y. nelaimingą atsitikimą darbe ar ūmią profesinę ligą lėmė kiti sveikatos sutrikimai;

7.4. jeigu apdraustasis savavališkai (be darbdavio žinios) dirbo sau (savo interesais) ir tai įrodoma tyrimo metu, pateikiant teisiškai reikšmingus įrodymus;

7.5. kai prieš apdraustąjį buvo panaudotas smurtas, jeigu smurto aplinkybės ir motyvai nesusiję su darbu, išskyrus tuos atvejus, kai nelaimingas atsitikimas įvyksta pakeliui į darbą ar iš darbo. Smurto aplinkybės ir motyvai nustatomi vadovaujantis teisėsaugos institucijų arba nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo išvadomis.

8. Lėtinės profesinės ligos pripažįstamos draudžiamaisiais įvykiais, kai nustatoma, kad asmenys, kuriems nustatyta profesinė liga, įsigaliojus Įstatymui, t. y. po 2000 m. sausio 1 d., buvo draudžiami nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu.

9. Pripažįstant nelaimingą atsitikimą darbe ar ūmią profesinę ligą nedraudžiamuoju įvykiu pagal Įstatymo 7 straipsnio 3 dalį, neblaivumas ar apsvaigimas nelaimingo atsitikimo darbe ar ūmios profesinės ligos metu nustatomas vadovaujantis Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 452 „Dėl Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklių patvirtinimo ir leidžiamos etilo alkoholio koncentracijos darbo metu nustatymo“ (toliau – Taisyklės).

Jeigu neblaivumas ar apsvaigimas nenustatytas Taisyklėse nustatyta tvarka, šis faktas įrodomas pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigų atliktų tyrimų išvadas apie nustatytą alkoholio ar svaigiuųjų medžiagų koncentraciją biologinėse organizmo terpėse (kraujyje, šlapime, seilėse ar kituose organizmo skysčiuose), o nesant tyrimo – pagal apdraustojo asmens medicininiuose dokumentuose aprašytus asmens sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų ar kitų turinčių reikiamą kvalifikaciją ir įgūdžius medicinos specialistų nustatytus neblaivumo ar apsvaigimo nuo narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų būseną įrodančius klinikinius simptomus, taip pat vadovaujantis darbdavio sudarytos komisijos ar nelaimingo atsitikimo darbe tyrimo komisijos išvada.

10. Nelaimingi atsitikimai darbe privalo būti ištirti ir jų tyrimo rezultatai įforminti Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1118 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatai) nustatyta tvarka, arba, jeigu įvykis yra įvykęs pareigūnams, kariams ar asmenims, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, pareigūnų, karių ar asmenų, atliekančių alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Profesinės ligos turi būti ištirtos ir pripažintos profesinėmis ligomis Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatai) nustatyta tvarka.

12. Fondo valdybos teritorinio skyriaus arba Karinio ir joms prilygintų struktūrų skyriaus specialistai (atstovai) turi teisę dalyvauti tiriant sunkius ir mirtinus nelaimingus atsitikimus darbe, ūmią profesinę ligą, kai gauna darbdavio (draudėjo) informaciją apie įvykius; taip pat turi teisę dalyvauti tiriant lėtines profesines ligas – Valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos teritorinio skyriaus kvietimu.

Tais atvejais, kai Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius gauna papildomus dokumentus ar nustato naujas įvykio aplinkybes, kurios gali turėti įtakos

nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimui draudžiamuoju įvykiu, jie turi teisę kreiptis į Valstybinę darbo inspekciją dėl papildomo tyrimo atlikimo, o atliekant papildomą tyrimą privalo jame dalyvauti. Fondo valdybos teritorinio skyriaus ir Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriaus specialistai (atstovai) dėl ginčytinų klausimų, susijusių su profesinės ligos nustatymu, tyrimu (diagnozės patvirtinimu ar paneigimu), taip pat sprendimais dėl profesinės ligos diagnozės nustatymo pagrįstumo ir papildomo tyrimo Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų nustatyta tvarka turi teisę kreiptis į Centrinę darbo medicinos ekspertų komisiją, dalyvauti jos posėdžiuose, kuriuose sprendžiami ginčytini klausimai ir dalyvauti atliekant profesinės ligos tyrimą.

Jeigu Fondo valdybos teritorinio skyriaus arba Karinio ir joms prilygintų struktūrų skyriaus atstovai nesutinka su nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos tyrimo aktu, raštu išdėsto ir pateikia tyrėjui nesutikimo motyvus. Nesutikimo motyvai pridedami prie nelaimingo atsitikimo darbe akto ar profesinės ligos priežasčių tyrimo akto ir yra tyrimo medžiagos sudedamoji dalis.

13. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų pripažinimo draudžiamaisiais įvykiais klausimus nagrinėja Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius, kuriame vykdoma draudėjo (įmonės, įstaigos ar organizacijos, kurioje dirba (dirbo) apdraustasis), apskaita.

14. Vykdydamas nelaimingų atsitikimų darbe pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūrą, Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius pagal nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos patvirtinimo aktus ir gautus dokumentus vertina įvykio aplinkybes, laiką, vietą, asmens kreipimosi į gydymo įstaigą laiką ir kitas aplinkybes. Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius turi teisę pareikalauti papildomų dokumentų.

15. Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūra pradedama, kai Valstybinė darbo inspekcija (jos teritorinis skyrius), draudėjas (tyrimo komisija), pats nukentėjęsysis ar asmuo, pretenduojantis gauti draudimo išmoką, pateikia nelaimingo atsitikimo darbe aktą (forma N-1 ar N-2) ar profesinės ligos priežasčių tyrimo ir profesinės ligos patvirtinimo aktą, tyrimo medžiagą ir reikiamus dokumentus, nurodytus Nuostatų 16 punkte.

16. Vykdamas nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūrą, vadovaujamas nelaimingo atsitikimo darbe aktu (forma N-1 ar N-2) ar profesinės ligos priežasčių tyrimo ir profesinės ligos patvirtinimo aktu, taip pat vertinami prie aktų pridėti ar papildomai gauti kiti dokumentai:

- 16.1. darbo laiko apskaitos žiniaraštis;
- 16.2. darbo sutartis, įsakymas dėl priėmimo į valstybės tarnybą ir kt.;
- 16.3. pareiginė instrukcija (pareigybės aprašymas);
- 16.4. darbdavio (draudėjo) įsakymas dėl komandiruotės;
- 16.5. įvykio schema;
- 16.6. liudytojų paaiškinimai apie nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos priežastis ir aplinkybes;
- 16.7. pažyma apie pakenkimo sveikatai sunkumą;
- 16.8. dokumentai (gydytojų išvados, tyrimų rezultatai, pažymos), kuriuose yra duomenų apie apdraustojo asmens neblaivumą ar apsvaigimą nuo psichiką veikiančių medžiagų;
- 16.9. teismo sprendimai, nuosprendžiai ir kiti dokumentai, gauti iš teisėsaugos institucijų ir administracinius nusižengimus tiriančių institucijų;
- 16.10. profesinės rizikos įvertinimo dokumentai;
- 16.11. Centrinės darbo medicinos ekspertų komisijos išvada;
- 16.12. atitinkamos sveikatos priežiūros įstaigos darbo medicinos specialistų tyrimo ar ekspertizės išvada;
- 16.13. kiti dokumentai, kuriuose yra duomenų apie nelaimingą atsitikimą darbe, profesinę ligą arba mirties dėl nelaimingo atsitikimo darbe priežastį.

17. Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius, vykdydamas nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūrą, privalo nustatyti, ar:

17.1. įmonės, įstaigos ar organizacijos, kurioje dirba (dirbo) ar tarnauja (tarnavo) apdraustasis, apskaita yra (buvo) vykdoma Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje tą dieną (tuo laikotarpiu), kai įvyko nelaimingas atsitikimas darbe ar buvo nustatyta ūmi profesinė liga;

17.2. draudėjas moka ar privalo mokėti nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokas (išskyrus tuos atvejus, kai įmokų mokėjimo terminai dar nepraeję, arba kai šias įmokas iš valstybės biudžeto lėšų moka valstybės biudžeto asignavimų valdytojai);

17.3. asmuo įrašytas į Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registrą, arba draudėjas apie asmenį, kuriam įvyko nelaimingas atsitikimas darbe ar nustatyta profesinė liga, yra pateikęs Fondo valdybos teritoriniam skyriui arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui pranešimą apie apdraustojo valstybinio socialinio draudimo pradžią.

18. Nuostatų 12–16 punktai netaikomi, kai nelaimingi atsitikimai darbe įvyko ar profesinės ligos nustatytos pareigūnams, kariams ar asmenims, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, vadovaujantis Valstybinio socialinio draudimo įstatymu privalomai draudžiamiems nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu, kurie vykdo ar vykdė veiklą, kuriai būdingi specifiniai veiklos požymiai.

Tokiais atvejais išvadą dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos (toliau – Išvada) pateikia institucija, kurioje tarnauja pareigūnas, karys ar asmuo, atliekantis alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą. Išvada pateikiama Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui. Išvadoje turi būti nurodytos pripažinimui draudžiamuoju arba nedraudžiamuoju įvykiu visos svarbios, turinčios reikšmės aplinkybės, nustatytos Įstatymo 6 ir 7 straipsniuose.

Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu procedūra pradedama, kai institucija, kurioje tarnauja pareigūnas, karys ar asmuo, atliekantis alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, pateikia Išvadą. Nagrinėjant nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu klausimą, vadovaujama tik Išvada. Kiti su nelaimingo atsitikimo darbe arba profesinės ligos tyrimu susiję dokumentai nepateikiami. Jeigu Išvadoje trūksta informacijos sprendimui dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu priimti, Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius kreipiasi į nelaimingą atsitikimą darbe ar profesinę ligą tyrusį subjektą su motyvuotu prašymu suteikti papildomos informacijos. Prašoma informacija pateikiama, jeigu tokia informacija gali būti pateikta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymu.

19. Sprendimo dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar nustatytos profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju arba nedraudžiamuoju įvykiu, kuriame turi būti nurodyta jo apskundimo tvarka ir terminai, nuorašas (kopija) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas įteikiamas (išsiunčiamas):

19.1. apdraustajam, kuriam įvyko nelaimingas atsitikimas darbe ar nustatyta profesinė liga, ir jo darbdaviui (profesinės ligos atveju – paskutiniam darbdaviui);

19.2. apdraustajam mirus:

19.2.1. sutuoktiniui (-ei) ir kitiems šeimos nariams, išvardytiems Įstatymo 26 straipsnyje ir 27 straipsnio 2 dalyje, kurių giminystę patvirtina Lietuvos Respublikos gyventojų registro (toliau – Gyventojų registras) duomenys;

19.2.2. asmenims, kurie, teikdami prašymus skirti vienkartinę ir (ar) periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, pateikė dokumentus (civilinės būklės aktų įregistravimo liudijimus ar civilinės būklės akto įrašą liudijančius išrašus, archyvų pažymas ar kitus), įrodančius santuokos ar giminystės ryšį su apdraustuoju ir galinčius patvirtinti jų teisę į vienkartinę ir (ar) periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus.

19.2.3. kitiems asmenims, kurie nurodyti kaip apdraustojo šeimos nariai asmenų pateiktuose prašymuose skirti vienkartinę ar periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus;

19.2.4. apdraustojo darbdaviui.

III SKYRIUS

LIGOS DĖL NELAIMINGO ATSITIKIMO DARBE AR PROFESINĖS LIGOS IŠMOKA

20. Teisę gauti ligos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos išmoką (toliau – ligos išmoka) turi apdraustieji, nurodyti Įstatymo 4 straipsnyje, jeigu jie dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar nustatytos profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, tampa laikinai nedarbingi ir dėl to praranda darbo pajamas (išskyrus atvejus, nurodytus Nuostatų 25 ir 26 punktuose). Teisę gauti ligos išmoką apdraustieji įgyja neatsižvelgiant į jų turimą valstybinio socialinio draudimo stažą. Teisę gauti ligos išmoką turi ir asmenys, kurie draudžiami nelaimingų atsitikimų darbe draudimu už juos mokant įmokas nuo Vyriausybės patvirtintos minimalios mėnesinės algos.

21. Tais atvejais, kai asmens teisė į ligos išmoką atsirado jo laikinojo nedarbingumo metu ir asmuo turi teisę į ligos išmoką pagal Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo nuostatas, mokama ligos išmoka.

22. Jeigu nelaimingas atsitikimas darbe neiširiamas per 30 dienų, ligos išmoka mokama Įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Pripažinus įvykį draudžiamuoju, ligos išmoka perskaičiuojama pagal Nuostatų 23, 24, 28, 29, 30 ir 31 punktus ir išmokamas ligos išmokos skirtumas.

23. Ligos išmoka skiriama ir mokama, jeigu teisė ją gauti atsirado darbo (draudimo) laikotarpiu, įskaitant ir nelaimingus atsitikimus pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykusius atleidimo iš darbo dieną.

24. Ligos išmoka mokama už darbo laiką pagal asmens darbo (pamainų) grafiką. Tuo atveju, kai asmuo dirba keliose darbovietėse, ligos išmoka mokama pagal asmens darbo (pamainų) grafiką toje darbovietėje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta ūmi profesinė liga. Jeigu asmens darbo (pamainų) grafikas nesudarytas, ligos išmoka mokama už darbo dienas pagal kalendorių (taikoma 5 dienų darbo savaitė).

25. Ligos išmoka neskiriama, o paskirtos išmokos mokėjimas nutraukiamas, esant Įstatymo 17 straipsnyje nustatytoms sąlygoms ir nustačius šias aplinkybes:

25.1. nelaimingas atsitikimas darbe ar profesinė liga nepripažinti draudžiamaisiais įvykiais;

25.2. nustatoma, kad apdraustasis, draudėjas ar atitinkamos įstaigos pateikė neteisingus duomenis apie draudžiamąjį įvykį ar suklaidotus dokumentus; taip pat tuo atveju, jeigu nepateikė visų reikiamų dokumentų;

25.3. apdraustasis nedarbingumo laikotarpiu dirbo (tarnavo, studijavo, atliko praktiką) ar dėl ligos neprarado darbo pajamų.

26. Asmeniui, be pateisinamų priežasčių pažeidusiam elgesio nedarbingumo metu taisyklės, nustatytas sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamose Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklėse (toliau – Elektroninių nedarbingumo pažymėjimų bei elektroninių nėštumo, ir gimdymo atostogų pažymėjimų išdavimo taisyklės), ligos išmoka Fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimu neskiriama arba jos mokėjimas nutraukiamas nuo pažeidimo padarymo dienos. Fondo valdybos teritorinis skyrius nustato ar priežastys pateisinamos. Dokumentus su duomenimis apie galimus pareigūnų ar karių elgesio taisyklių nedarbingumo metu pažeidimus ir informaciją apie tai, kad elgesio taisyklės nedarbingumo metu pažeistos dėl nepateisinamų priežasčių, Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui pateikia institucijos, kuriose tarnauja pareigūnas ar karys. Vadovaujantis šiais dokumentais ir informacija, ligos išmoka Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriaus sprendimu neskiriama arba jos mokėjimas nutraukiamas nuo pažeidimo padarymo dienos.

27. Asmeniui, tapusiam laikinai nedarbingu dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos, nustatytos iki 2000 m. sausio 1 d., komplikacijų ar paūmėjimo, arba įvykio nepripažinus draudžiamuoju (Nuostatų 25.1 papunktis), ligos išmoka mokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatų nustatyta tvarka.

28. Kompensuojamasis uždarbis ligos išmokai apskaičiuoti nustatomas pagal asmens draudžiamąsias pajamas, kurias sudaro visos apdraustojo asmens pajamos, nurodytos Įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje. Asmenų, kurie nelaimingų atsitikimų darbe socialiniu draudimu draudžiami valstybės biudžeto lėšomis, draudžiamosiomis pajamomis laikomos sumos, nuo kurių už juos mokamos įmokos nelaimingų atsitikimų darbe socialiniam draudimui iš valstybės biudžeto asignavimų.

29. Vidutinis dienos kompensuojamasis uždarbis apskaičiuojamas 3 paeiliui einančių kalendorinių mėnesių, buvusių iki praeito kalendorinio mėnesio prieš laikinojo nedarbingumo nustatymo mėnesį, asmens draudžiamąsias pajamas dalijant iš to paties laikotarpio asmens darbo (pamainų) grafike nustatyto darbo dienų skaičiaus, kai asmuo praeitus 3 kalendorinius mėnesius, buvusius iki praeito kalendorinio mėnesio prieš laikinojo nedarbingumo nustatymo mėnesį, dirbo darbovietėje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta profesinė liga. Jeigu asmuo laikotarpiu, už kurį apskaičiuojamas kompensuojamasis uždarbis, dirbo kitoje darbovietėje, ne toje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta profesinė liga, ar dirbo darbovietėje, kurioje įvyko nelaimingas atsitikimas darbe arba buvo nustatyta profesinė liga ir nebuvo sudarytas asmens darbo (pamainų) grafikas, vidutinis dienos kompensuojamasis uždarbis apskaičiuojamas pagal kalendorinių darbo dienų skaičių (taikoma 5 dienų darbo savaitė).

30. Jeigu apskaičiuotas vidutinis dienos kompensuojamasis uždarbis yra didesnis už maksimalų dienos kompensuojamąjį uždarbį, ligos išmoka skaičiuojama pagal pastarąjį dydį.

31. Jeigu apskaičiuotas vidutinis dienos kompensuojamasis uždarbis yra mažesnis už minimalų dienos kompensuojamąjį dydį, ligos išmoka skaičiuojama pagal pastarąjį dydį.

IV SKYRIUS

NETEKTO DARBINGUMO VIENKARTINĖ IR PERIODINĖ KOMPENSACIJOS

32. Jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba iš naujo nustato, kad asmuo, turėjęs teisę gauti netekto darbingumo periodinę kompensaciją, neteko mažiau kaip 30 procentų darbingumo ir jo darbingumo netekimo procentas atitinka Įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus dydžius, jam išmokama netekto darbingumo vienkartinė kompensacija, o netekto darbingumo periodinės kompensacijos mokėjimas nutraukiamas nuo netekto darbingumo pasikeitimo dienos.

33. Jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba iš naujo nustato, kad asmens, turėjusio teisę gauti netekto darbingumo periodinę kompensaciją, netektas darbingumas sumažėjo (ne mažiau kaip iki 30 procentų) arba padidėjo, netekto darbingumo periodinė kompensacija perskaičiuojama nuo netekto darbingumo pasikeitimo dienos, nustatant naują darbingumo netekimo koeficientą (d).

34. Ne viso mėnesio netekto darbingumo periodinė kompensacija apskaičiuojama pagal kalendorines to mėnesio, už kurį ji mokama, dienas.

35. Netekto darbingumo periodinė kompensacija mokama kas mėnesį (už praėjusį mėnesį) ir mokama iki Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos nustatyto darbingumo termino pabaigos.

36. Jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba nustato, kad apdraustasis, turėjęs teisę gauti netekto darbingumo vienkartinę kompensaciją, neteko 30 ir daugiau procentų darbingumo dėl darbingumo lygio priežasčių – nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos, netekto darbingumo periodinė kompensacija jam mokama vadovaujantis Įstatymo 20 straipsnio 1 dalies nuostatomis ir mokama nuo netekto darbingumo pasikeitimo dienos.

37. Jeigu asmens, gaunančio netekto darbingumo periodinę kompensaciją, netektas darbingumas pakartotinai sumažėja (Įstatymo 21 straipsnio 2 dalis) iki Įstatymo 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų dydžių, netekto darbingumo vienkartinė kompensacija už tą patį nelaimingą atsitikimą darbe ar nustatytą profesinę ligą mokama Nuostatų 36 punkte nustatyta tvarka.

38. Jeigu asmens, gavusio netekto darbingumo periodinę ir vienkartinę kompensacijas (ar vienkartinės kompensacijos skirtumą), netektas darbingumas, nepraėjus 24 mėnesiams nuo teisės į vienkartinę kompensaciją atsiradimo dienos, pakartotinai padidėja iki 30 ir daugiau procentų, iš apskaičiuotos netekto darbingumo periodinės kompensacijos sumos išskaičiuojama išmokėtos netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos (ar jos skirtumo) dalis už likusį iki 24 mėnesių laikotarpį:

38.1 išmokėtos netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos (ar jos skirtumo) dalis už likusį iki 24 mėnesių laikotarpį apskaičiuojama vienkartinę kompensaciją (ar jos skirtumą) dalijant iš 24 mėnesių laikotarpio kalendorinių dienų ir dauginant iš likusio iki 24 mėnesių laikotarpio pabaigos kalendorinių dienų skaičiaus;

38.2. iš apskaičiuotos netekto darbingumo periodinės kompensacijos kiekvieną mėnesį išskaičiuojama po 20 procentų periodinės kompensacijos, iki bus išskaičiuota išmokėtos vienkartinės kompensacijos (ar jos skirtumo) dalis.

39. Asmeniui, nukentėjusiam dėl kelių įvykių, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba nustato darbingumo netekimo procentą dėl kiekvieno įvykio atskirai. Dėl kiekvieno draudžiamąjo įvykio skiriamos atskiros netekto darbingumo kompensacijos.

40. Jeigu darbingumo netekimo lygis buvo nustatytas teismo sprendimu, nustačius naują mažesnę darbingumo netekimo procentą, netekto darbingumo kompensacija atitinkamai sumažinama tik teismo tvarka. Nustačius naują didesnę darbingumo netekimo procentą dėl darbingumo lygio priežasčių – nelaimingo atsitikimo (suluošinimo) darbe ar profesinės ligos, netekto darbingumo kompensacija atitinkamai perskaičiuojama Nuostatų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

PERIODINĖ DRAUDIMO IŠMOKA APDRAUSTAJAM MIRUS

41. Apdraustajam mirus dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar ūmios profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, teisę į periodinę draudimo išmoką turi asmenys, nurodyti Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje.

42. Periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus apskaičiuojama kaip ir netekto darbingumo periodinė kompensacija, laikant, kad netekta 100 procentų darbingumo ($d = 1$). Apskaičiuotas kompensacijos dydis dalijamas iš vienetu padidinto asmens, turinčių teisę šią išmoką gauti, skaičiaus (Įstatymo 26 straipsnio 2 dalis) ir gauto dydžio išmoka mokama kiekvienam asmeniui, turinčiam teisę ją gauti, kaip nurodyta Įstatymo 26 straipsnio 3 dalyje. Ne viso mėnesio periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus apskaičiuojama pagal kalendorines to mėnesio, už kurį ji mokama, dienas.

43. Pasikeitus asmens, turinčių teisę gauti periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, skaičiui, išmokos dydis perskaičiuojamas nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį atsirado ši aplinkybė, pirmos dienos.

44. Mirusiojo vaikams, vyresniems kaip 18 metų periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus mokama jų mokymosi įregistruotose švietimo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programas ar studijų pagal nuolatinės formos studijų programas laikotarpiu.

45. Periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus gavėjai, vyresni nei 18 metų, kurie mokosi įregistruotose švietimo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programas ar studijuoja pagal nuolatinės formos studijų programas, privalo per 30 kalendorinių dienų nuo kiekvienų mokslo metų atitinkamoje švietimo įstaigoje pradžios pateikti Fondo valdybos teritoriniam skyriui arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui atitinkamos švietimo įstaigos,

išduotą pažymą apie jų mokymąsi, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį. Jeigu per šiame punkte nurodytą terminą tokia pažyma nepateikiama ir duomenys apie mokymąsi negaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį, laikoma, kad šie gavėjai neatitinka periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus mokėjimo sąlygos, nurodytos Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkte, ir išmokos mokėjimas jiems stabdomas. Iš naujo atsiradus Įstatymo 26 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytoms sąlygoms ir asmeniui pateikus reikiamus dokumentus arba juos gaunant elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį, išmokos mokėjimas yra atnaujinamas.

46. Už laikotarpį nuo mokslo metų atitinkamoje švietimo įstaigoje pabaigos iki mokslo metų toje švietimo įstaigoje pradžios periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus mokama mirusiojo vaikams, vyresniems kaip 18 metų, jeigu jie tęsia mokslą tais pačiais kalendoriniais metais ir per 30 kalendorinių dienų nuo mokslo metų pradžios pristato pažymą, patvirtinančią asmens mokymąsi, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį.

Mirusiojo vaikui, baigusiam bendrojo ugdymo programą ar jos dalį ir tais pačiais kalendoriniais metais pradėjusiam mokytis pagal formaliojo profesinio mokymo programą ar studijuoti pagal nuolatinės formos studijų programą, periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus už vasaros atostogų laiką išmokama, jeigu per 30 kalendorinių dienų nuo mokslo metų toje švietimo įstaigoje pradžios jis pateikia pažymą, patvirtinančią mokymąsi švietimo įstaigoje, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį. Nutraukus mokslą, periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus baigiama mokėti Nuostatų 46 punkte nustatyta tvarka.

47. Kai mirusiojo vaikai nuo 18 iki 24 metų baigia ar nutraukia mokslą, jiems periodinės draudimo išmokos apdraustajam mirus mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio, einančio po mokymosi ar studijų pagal nurodytas programas baigimo ar nutraukimo mėnesio, pirmosios dienos.

48. Periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus skiriama vaikui, vyresniam kaip 18 metų, kuris apdraustojo mirties dieną mokosi įregistruotose švietimo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programas ar studijuoja pagal nuolatinės formos studijų programas, jeigu jis pateikia švietimo įstaigos, kurioje mokosi, išduotą pažymą, patvirtinančią mokymąsi, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį. Periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus išmokama nuo teisės į šią išmoką atsiradimo dienos ir toliau mokama Nuostatuose nustatyta tvarka.

Kai asmuo, turintis teisę gauti periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, dėl išmokos skyrimo, kreipiasi į Fondo valdybos teritorinį skyrių arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrių po to, kai ši išmoka buvo paskirta kitiems asmenims, periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus perskaičiuojama ir visiems periodinės draudimo išmokos gavėjams mokama nuo mėnesio, einančio po to mėnesio, kurį gautas paskutinis prašymas, pirmos dienos.

Jeigu teisę į periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turi tik vienas asmuo, kuris pradėjo mokytis ar studijuoti po apdraustojo mirties, periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus jam pradedama mokėti nuo mokymosi ar studijų pradžios.

VI SKYRIUS VIENKARTINĖ DRAUDIMO IŠMOKA APDRAUSTAJAM MIRUS

49. Apdraustajam mirus dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar ūmios profesinės ligos, pripažintų draudžiamaisiais įvykiais, mirusiojo šeimos nariai, nurodyti Įstatymo 27 straipsnio 2 dalyje, turi teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, kuri apskaičiuojama Įstatymo 27 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka. Apdraustojo šeimos narių skaičius nustatomas vadovaujantis Gyventojų registro duomenimis, dokumentais, patvirtinančiais civilinės būklės aktų įrašus, ir

asmenų, teikiančių prašymus skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, pateikta informacija apie jiems žinomus apdraustojo šeimos narius.

Mirusiojo vaikai, vyresni kaip 18 metų, kurie apdraustojo mirties dieną mokosi įregistruotose švietimo įstaigose pagal bendrojo ugdymo ar formaliojo profesinio mokymo programas ar studijuoja pagal nuolatinės formos studijų programas iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo, bet ne ilgiau, iki jiems sukaks 24 metai, pateikia Fondo valdybos teritoriniam skyriui arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui atitinkamos švietimo įstaigos išduotą pažymą apie mokymąsi, išskyrus atvejus, kai duomenys apie mokymąsi gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartis. Asmenų, kurie iki 18 metų buvo pripažinti neįgaliaisiais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais), teisei į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus nustatyti duomenys apie neįgalumą gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį arba turi būti pateikta Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduota pažyma.

50. Mirusiojo šeimos nariai, pateikdami prašymus skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, Fondo valdybos teritorinį skyrių arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrių informuoja apie kitus jiems žinomus mirusiojo šeimos narius, draudžiamąjį įvykio dieną turėjusius teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus. Jeigu tokie asmenys patys nėra pateikę prašymų skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus ir šių asmenų giminystės ryšio ar santuokos su apdraustuoju nepatvirtina Gyventojų registro duomenys, Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius informuoja nurodytus asmenis apie galbūt egzistuojančią jų teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus dalį ir nurodo šios teisės įgyvendinimo sąlygas, nustatydami ne ilgesnį kaip 3 mėnesių nuo informavimo rašto išsiuntimo terminą Gyventojų registro duomenims patikslinti arba dokumentams, patvirtinantiems teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus, pateikti.

51. Vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus skiriama tik tada, kai teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turinčių asmenų giminystės ryšį ar santuokos su apdraustuoju faktą patvirtina Gyventojų registro duomenys arba dokumentai, patvirtinantys teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus.

52. Mirusiojo šeimos narys gali atsisakyti jam priklausančios vienkartinės draudimo išmokos apdraustajam mirus dalies tik visų kitų šeimos narių naudai. Atsisakymas turi būti patvirtintas notaro. Tokiu atveju atsisakyta išmokos dalis lygiomis dalimis išdalijama likusiems mirusiojo šeimos nariams. Jeigu teisę į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turintis mirusiojo šeimos narys per Įstatymo 25 straipsnio 5 dalyje nustatytą terminą nesikreipia dėl išmokos skyrimo ar jos neatsisako, jam priklausanči išmokos dalis kitiems teisę į išmoką turintiems šeimos nariams neskiriama ir lieka neišmokėta.

53. Teisė į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus po apdraustojo mirties gimusiam jo vaikui, kuris gimė po nelaimingo atsitikimo darbe arba ūmios profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu dienos, įgyvendinama šia tvarka:

53.1. Prašymas skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turi būti pateiktas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo vaiko (-ų) gimimo.

53.2. Moteris, kuri laukiasi mirusiojo apdraustojo vaiko (-ų), iki vaiko (-ų) gimimo pateikia prašymą skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos pažymą, patvirtinančią jos nėštumą, Fondo valdybos teritoriniam skyriui ar Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui, taip informuodama Fondo valdybos teritorinį skyrių ar Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrių, kad į vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus dalį pretenduoja ir apdraustojo vaikas (-ai), gimiantis (-ys) po jo mirties. Tokiu atveju atitinkama išmokos dalis paliekama būsimam (-iems) vaikui (-ams).

53.3. Jeigu per Nuostatų 53.1 papunktyje nustatytą terminą nuo vaiko (-ų) gimimo dienos vaiko (-ų) vardu nepateikiamas prašymas (prašymai) skirti vienkartinę draudimo išmoką ir suėjus šiam terminui Gyventojų registro duomenys nepatvirtina, kad per 300 dienų nuo apdraustojo mirties

moteriai, teigusiai, kad ji laukiasi mirusiojo asmens vaiko (-ų), gimė vaikas (-ai), kurio (-ių) gimimo įrašė tėvu yra įrašytas apdraustasis, palikta išmokos dalis lygiomis dalimis išmokama mirusiojo šeimos nariams, turintiems teisę į šią išmoką.

53.4. Vaikui (-ams), gimusiam (-iems) po apdraustojo mirties, vienkartinė draudimo išmoka apdraustajam mirus skiriama tuo atveju, jeigu vaiko gimimo įrašė vaiko tėvu įrašytas apdraustasis. Jeigu prašymas skirti vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus po apdraustojo mirties gimusiam vaikui (-ams) negali būti tenkinamas dėl to, kad teisme nebaigta nagrinėti byla dėl tėvystės nustatymo, sprendimas dėl išmokos skyrimo ar padalijimo kitiems šeimos nariams priimamas nelaukiant atitinkamo sprendimo įsiteisėjimo arba tėvystės nustatymo registravimo.

VII SKYRIUS

IŠMOKŲ SKYRIMAS, MOKĖJIMAS IR PERSKAIČIAVIMAS

54. Prašymą skirti Įstatyme nustatytą išmoką (toliau – išmoka) su visais reikiamais dokumentais asmuo pateikia tam Fondo valdybos teritoriniam skyriui arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui, kuriame vykdoma draudėjo apskaita. Jeigu asmuo prašymą pateikia kitam Fondo valdybos teritoriniam skyriui, prašymas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas persiunčiamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo nustatyta tvarka atitinkamam skyriui.

55. Prie prašymo skirti ligos išmoką turi būti pateikti šie dokumentai arba dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro (ar kito atlikti notarinius veiksmus įgalioto asmens), konsulinio pareigūno arba kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno patvirtintos kopijos:

55.1. Lietuvos Respublikos piliečio pasas, asmens tapatybės kortelė, leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje arba kitas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas;

55.2. išduotas elektroninis nedarbingumo pažymėjimas ir draudėjo (-ų) pranešimas išmokai skirti (forma NP–SD). Nurodyto pranešimo (forma NP–SD) pildymo ir pateikimo taisyklės tvirtina Fondo valdybos direktorius;

55.3. draudžiamąjį įvykį patvirtinantys dokumentai (jeigu nepateikti);

55.4. asmens darbo (pamainų) grafiko, patvirtinto įmonės, įstaigos, organizacijos administracijos, patvirtinta kopija. Jeigu jo nėra – įmonės, įstaigos, organizacijos darbo grafiko kopija, patvirtinta įmonės, įstaigos, organizacijos vadovo ar jo įgalioto asmens. Įmonės, įstaigos, organizacijos darbo grafiko kopija nepateikiama, jeigu asmuo dirba (dirbo) valstybės ar savivaldybės įmonėse, įstaigose, organizacijose, išskyrus atvejus, kai šiose įstaigose dirbama pagal darbuotojui nustatytą individualų darbo (pamainų) grafiką.

56. Prie prašymo skirti netekto darbingumo vienkartinę arba periodinę kompensaciją turi būti pateikti šie dokumentai arba dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro (ar kito atlikti notarinius veiksmus įgalioto asmens), konsulinio pareigūno, kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno patvirtintos kopijos:

56.1. Lietuvos Respublikos piliečio pasas, asmens tapatybės kortelė, leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje arba kitas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas;

56.2. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos išduota darbingumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pažyma arba duomenys apie darbingumo netekimą, gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį;

56.3. draudžiamąjį įvykį patvirtinantys dokumentai (jeigu nepateikti).

57. Prie prašymo skirti vienkartinę ir periodinę draudimo išmoką apdraustajam mirus turi būti pateikti šie dokumentai arba dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, notaro (ar kito atlikti notarinius veiksmus įgalioto asmens), konsulinio pareigūno arba kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno patvirtintos kopijos :

57.1. į išmoką pretenduojančio asmens Lietuvos Respublikos piliečio pasas, asmens tapatybės kortelė, leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje arba kitas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas;

57.2. apdraustojo asmens mirties liudijimas arba kitas mirties faktą įrodantis dokumentas;

57.3. santuokos liudijimas arba kitas santuokos faktą įrodantis dokumentas, jeigu dėl išmokos kreipiasi mirusiojo sutuoktinis;

57.4. mirusiojo vaikų gimimo liudijimai arba kiti vaikų gimimo faktą įrodantys dokumentai;

57.5. švietimo įstaigų pažymos, jeigu mirusiojo vaikai, vyresni kaip 18 metų, mokosi (studijuoja), arba duomenys apie mokymąsi (studijas), gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį;

57.6. teismų sprendimai, įrodantys į išmoką pretenduojančio asmens išlaikymo faktą;

57.7. mirusiojo gimimo liudijimas arba kitas gimimo faktą įrodantis dokumentas, jeigu dėl išmokos kreipiasi mirusiojo tėvas (įtėvis) arba motina (įmotė);

57.8. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (iki 2005 m. liepos 1 d. – Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos) išduotas pažymėjimas, jeigu teisė gauti išmoką priklauso nuo asmens nedarbingumo ar dalinio darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidumo) arba šie duomenys gaunami elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartį;

57.9. draudžiamąjį įvykį patvirtinantys dokumentai (jeigu nepateikti).

58. Vienkartinė ir periodinė draudimo išmokos apdraustajam mirus mokamos pagal kiekvieno asmens, turinčio teisę gauti šias išmokas, atskirą prašymą.

59. Vienkartinė ir periodinė draudimo išmokos apdraustajam mirus skiriamos asmenims ir jų šeimos nariams, turintiems teisę jas gauti. Vienkartinė ir periodinės draudimo išmokos, jų gavėjams persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę, ar gyvenantiems kitoje valstybėje, mokamos tarptautinėse sutartyse ir Europos Sąjungos teisės aktuose nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai Europos Sąjungos teisės aktai ar tarptautinės sutartys netaikomi, apdraustųjų asmenų šeimos nariai, gyvenantys trečiosiose šalyse ar persikėlę nuolat gyventi į trečiąją šalį ir turintys teisę į vienkartinę ir (ar) periodinę draudimo išmokas apdraustajam mirus, pateikia reikiamus dokumentus šių Nuostatų nustatyta tvarka.

60. Jeigu Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius iš kitų institucijų ar įstaigų dokumentus ar duomenis gauna pagal duomenų teikimo sutartis arba iš valstybės registrų ir informacinių sistemų, dokumentų pateikti nereikia.

61. Kreipimosi dėl išmokos skyrimo data laikoma diena, kurią Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje gaunamas asmens prašymas skirti išmoką. Jeigu prašymas skirti išmoką siunčiamas paštu, kreipimosi data laikoma prašymo išsiuntimo diena, pažymėta vietos pašto spaude. Jeigu prie prašymo pridėti ne visi reikiami dokumentai arba gauti ne visi duomenys, kurių reikia išmokai skirti, ir prašymo išmokai skirti priėmimo metu trūkstanti dokumentai ir duomenys pareiškėjui nebuvo nurodyti, Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo turi pranešti pareiškėjui, kokie dokumentai ar duomenys turi būti pateikti papildomai.

62. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokos skiriamos Fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimu. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokos pareigūnams, kariams ar asmenims, atliekantiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą skiriamos Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriaus sprendimu.

63. Sprendimas dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pripažinimo draudžiamuoju įvykiu turi būti priimtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo paskutinio reikiamo dokumento gavimo Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje dienos.

64. Nelaimingą atsitikimą darbe ar profesinę ligą pripažinus draudžiamuoju įvykiu, sprendimas dėl išmokų (išskyrus vienkartinę draudimo išmoką apdraustajam mirus ir netekto darbingumo vienkartinę kompensaciją) skyrimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų

nuo prašymo su visais reikiama dokumentais ar duomenų gavimo Fondo valdybos teritoriniame skyriuje arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriuje. Sprendimas dėl netekto darbingumo vienkartinės kompensacijos skyrimo turi būti priimtas per 10 darbo dienų nuo Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos sprendimo apskundimo termino pabaigos, o tuo atveju, jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos sprendimas skundžiamas Ginčų komisijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ginčų komisija), – nuo Ginčų komisijos sprendimo apskundimo termino pabaigos. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba, gavusi skundą dėl darbingumo lygio nustatymo, kurio priežastis yra nelaimingas atsitikimas darbe arba profesinė liga, per 5 darbo dienas raštu informuoja Fondo valdybą. Jeigu Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos sprendimas skundžiamas Ginčų komisijai, Ginčų komisija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas raštu informuoja Fondo valdybą apie gautą skundą.

65. Darbingumo netekimą dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos nustato Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba.

Darbingumo netekimo dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos nustatymo diena laikoma diena, nuo kurios galioja Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (iki 2005 m. liepos 1 d. – Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos) nustatytas darbingumo netekimo procentas. Nustatytas darbingumo netekimas dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos galioja iki Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos (iki 2005 m. liepos 1 d. – Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos) nustatyto termino pabaigos.

66. Darbingumo netekimo dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar profesinės ligos pasikeitimo diena laikoma diena, nuo kurios galioja pakartotinai Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos nustatytas darbingumo netekimo procentas.

67. Atsisakęs skirti išmoką, Fondo valdybos teritorinis skyrius arba Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po tokio sprendimo priėmimo turi išsiųsti (įteikti) pareiškėjui sprendimo nuorašą. Sprendime turi būti nurodyta atsisakymo skirti išmoką priežastis ir informacija apie sprendimo apskundimo tvarką ir terminus.

68. Netekto darbingumo periodinė kompensacija ir periodinė draudimo išmoka apdraustajam mirus mokamos už praėjusį mėnesį.

69. Asmenims, atliekantiems laisvės atėmimo bausmę, priklausančios išmokos (netekto darbingumo vienkartinė ir periodinė kompensacijos) skiriamos ir mokamos po paleidimo iš pataisos įstaigos.

70. Išmokų sumos, kurios priklausė apdraustajam ir kurių jis dėl mirties negavo, išmokamos asmenims, kuriems paveldėjimo tvarka pereina mirusiojo asmens turtas, pateikusiems paveldėjimo teisės liudijimą.

71. Išmokos pervedamos į asmenų, turinčių teisę į šias išmokas, asmenines sąskaitas kredito ar mokėjimo įstaigoje.

72. Nustačius, kad išmokos gavėjas ar įstaiga pateikė neteisingus, suklaidotus dokumentus ar duomenis arba išmokos buvo paskirtos pažeidžiant nustatytą tvarką, išmokėtos sumos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka išieškomos iš kaltų asmenų, padariusių žalą Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

73. Netekto darbingumo periodinės kompensacijos perskaičiuojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 5, 6 ir 7 dalies nuostatomis.

Tais atvejais, kai yra paskirta ne viena netekto darbingumo periodinė kompensacija, nustatant mokėtinų išmokų dydžius, išmokos sumuojamos.

VIII SKYRIUS

PAREIGŪNAMS IR KARIAMS TAIKOMOS PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

74. Pereinamuoju laikotarpiu (iki pareigūnams ir kariams bus mokamos viso dydžio socialinio draudimo išmokos iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniam draudimui skirtų lėšų) Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius per 5 darbo dienas nuo sprendimo skirti socialinio draudimo išmoką priėmimo raštu praneša institucijai, kurioje tarnauja pareigūnas (-ai), karys (-iai) apie pareigūnui (-ams) ar kariui (-iams) paskirtą ir mokamą (išmokėtą) socialinio draudimo išmoką. Kartu pateikiama informacija apie pareigūnui ar kariui iš institucijai, kurioje tarnauja pareigūnas ar karys, skirtų valstybės biudžeto asignavimų mokėtinos socialinio draudimo išmokos ar jos dalies pagal Įstatymą dydį, kurį apskaičiuoja Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius.

Institucija, kurioje tarnauja pareigūnas (-ai) ar karys (-iai), gavusi šią informaciją, pareigūnui (-ams), kariui (-iams) skiria ir moka kompensuojamojo uždarbio dalį, kuri apskaičiuojama kaip mokėtinos ir išmokėtos socialinio draudimo išmokos skirtumas.

75. Apdraustaisiais tapę atleisti vidaus tarnybos sistemos pareigūnai bei apdraustaisiais tapę nuo 2017 m. sausio 1 d. išleisti į atsargą profesinės karo tarnybos kariai dėl kompensuojamojo uždarbio dalies, kuri apskaičiuojama kaip mokėtinos ir išmokėtos socialinio draudimo išmokos skirtumas, skyrimo ir mokėjimo rašytinį laisvos formos prašymą pateikia vidaus reikalų statutinei įstaigai ar krašto apsaugos sistemos institucijai, kurioje jie tarnavo paskiausiai, nurodydami sąskaitą mokėjimo ar kredito įstaigoje, į kurią turėtų būti pervedama minėta kompensuojamojo uždarbio dalis. Gavusi šį prašymą vidaus reikalų statutinė įstaiga bei krašto apsaugos sistemos institucija Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui pateikia laisvos formos prašymą dėl informacijos apie mokėtiną kompensuojamojo uždarbio dalį bei paskirtas ir mokamas (išmokėtas) socialinio draudimo išmokas pagal Įstatymą. Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo vidaus reikalų statutinės įstaigos prašymo gavimo dienos raštu praneša šiai institucijai apie atleistam vidaus tarnybos sistemos pareigūnui ar išleistam į atsargą profesinės karo tarnybos kariui paskirtą ir mokamą (išmokėtą) socialinio draudimo išmoką, kartu pateikia informaciją apie atleistam vidaus tarnybos sistemos pareigūnui ar išleistam į atsargą profesinės karo tarnybos kariui iš vidaus reikalų statutinei įstaigai ar krašto apsaugos sistemos institucijai, kurioje jie tarnavo paskiausiai, skirtų valstybės biudžeto asignavimų mokėtinos socialinio draudimo išmokos ar jos dalies pagal Įstatymą dydį. Vidaus reikalų statutinė įstaiga bei krašto apsaugos sistemos institucija, kurioje atleistas vidaus tarnybos sistemos pareigūnas ar išleistas į atsargą profesinės karo tarnybos karys tarnavo paskiausiai, gavusi šią informaciją, atleistam vidaus tarnybos sistemos pareigūnui ar išleistam į atsargą profesinės karo tarnybos kariui skiria ir moka Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo 3 straipsnio 23 dalyje bei Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723, 65, 66, 67, 68, 70 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo 7 straipsnio 3 dalyje nustatytą kompensuojamojo uždarbio dalį, kuri apskaičiuojama kaip mokėtinos ir išmokėtos socialinio draudimo išmokos skirtumas.

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Tiesės įvykis vedėja

Aleksa Rynkevič

20170816

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1991 M. GRUODŽIO 5 D. NUTARIMO NR. 530 „DĖL ASMENŲ DRAUDIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS IR KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO JUOS SUŽEIDUS ARBA JIEMS ŽUVUS RYŠIUM SU TARNYBA SĄLYGŲ“ PAKEITIMO

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimą Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimas Nr. 530):

1.1. Pakeisti 2.3 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.3. Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų 17 punkto dešimtojoje pastraipoje, 18–23, 25 ir 26 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi mokant Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 69 straipsnyje nustatytas kompensacijas pagal žvalgybos pareigūno tarnybos sutartį tarnaujantiems asmenims, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 50 straipsnyje nustatytas kompensacijas vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, taip pat asmenims, kurie mokosi vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų įvadinio mokymo kursuose ir yra pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį (kursantai), Tarnybos Kalėdimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto 44 straipsnyje nustatytas kompensacijas pataisos pareigūnams ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos statuto 36 straipsnyje nustatytas kompensacijas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams, o 17 punkto dešimtojoje pastraipoje, 20–23, 25 ir 26 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi mokant Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 77² straipsnyje nustatytas kompensacijas civiliams statutiniais valstybės tarnautojams, atliekantiems civilinę krašto apsaugos tarnybą tarptautinių operacijų kariniuose vienetuose.“

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintas Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygas:

1.3. Pripažinti netekusiais galios 1.2–1.5 papunkčius.

1.4. Pakeisti 1.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.6. asmenys, vykdančys ekologinės ar stichinės nelaimės padarinių likvidavimo darbus;

1.5. Pripažinti netekusiu galios 1.7 papunktį.

1.6. Pripažinti netekusiu galios 1.9 papunktį.

1.7. Pripažinti netekusiu galios 1.13 papunktį:

1.8. Pakeisti 3 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„3. Draudiminiais pripažįstami šie įvykiai, įvykę apdraustajam, kai jis vykdo tarnybines pareigas, vyksta į tarnybą (darbą) arba iš jos, taip pat ne tarnybos (darbo) laiku, jeigu nustatyta, kad šie įvykiai susiję su tarnyba (darbu), per apdraustojo mokymo ir pratybų laiką, ir pakenkę apdraustojo sveikatai arba tapę jo mirties priežastimi:“.

1.9. Pakeisti 11 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„11. Apdraustasis savo mirties atveju gali paskirti draudimo sumos gavėju bet kurį asmenį (keletą asmenų), pateikdamas paskyrimą draudėjui (darbdaviui) raštu.“

1.10. Pakeisti 14 punkto ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„14. Mirusio apdraustojo buvusi darbovietė, mokymo ir kitos įstaigos turi pateikti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui įvykio aktą, pažymą apie darbo užmokestį arba minimalią mėnesinę algą ir apdraustojo paskyrimą (jeigu jį turi) arba pranešti apie žinomus apdraustojo įpėdinius.“

1.11. Pakeisti 15 punkto antrąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Apdraustųjų darbovietės, mokymo ir kitos įstaigos draudimo sumas moka iš jiems patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų.“

1.12. Pripažinti netekusia galios priedo formą „Paskyrimas“.

2. Nustatyti, kad nelaimingiems atsitikimams tarnyboje (darbe), vykstant į tarnybą (darbą) ar iš tarnybos (darbo), vykdant tarnybines užduotis ar teikiant paslaugas, įvykusiems iki šio nutarimo įsigaliojimo taikoma iki įsigaliojant šiam nutarimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarime Nr. 530 nustatyta draudiminių įvykių tyrimo tvarka, kai asmuo dėl draudimo sumų (dėl šių įvykių ar jų padarinių) apskaičiavimo kreipiasi po 2016 m. gruodžio 31 d., bet ne vėliau kaip per 3 metus nuo draudiminio įvykio dienos.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuras

Tiesės Vyrė

Alina Rynkevič

20170816

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1991 M. GRUODŽIO 5 D. NUTARIMO
NR. 530 „DĖL ASMENŲ DRAUDIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS IR KOMPENSACIJŲ
MOKĖJIMO JUOS SUŽEIDUS ARBA JIEMS ŽUVUS RYŠIUM SU TARNYBA SĄLYGŲ“
PAKEITIMO

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimą Nr. 530 „Dėl Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų“ (toliau – Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarimas Nr. 530):

1.1. Pakeisti 2.3 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.3. Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygų 17 punkto dešimtojoje pastraipoje, 18–23, 25 ir 26 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi mokant Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 69 straipsnyje nustatytas kompensacijas pagal žvalgybos pareigūno tarnybos sutartį tarnaujantiems asmenims, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 50 straipsnyje nustatytas kompensacijas vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, taip pat **asmenims, kurie mokosi vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų įvadinio mokymo kursuose ir yra pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį (kursantai)**, Tarnybos Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statuto 44 straipsnyje nustatytas kompensacijas pataisos pareigūnams ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos statuto 36 straipsnyje nustatytas kompensacijas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams, o 17 punkto dešimtojoje pastraipoje, 20–23, 25 ir 26 punktuose nustatyti reikalavimai taikomi mokant Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 77² straipsnyje nustatytas kompensacijas civiliams statutiniais valstybės tarnautojams, atliekantiems civilinę krašto apsaugos tarnybą tarptautinių operacijų kariniuose vienetuose.“

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintas Asmenų draudimo valstybės lėšomis ir kompensacijų mokėjimo juos sužeidus arba jiems žuvus ryšium su tarnyba sąlygas:

1.3. Pripažinti netekusiais galios 1.2–1.5 papunkčius.

~~1.2. Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto nuolatinės studijų formos studijų, skirtų vidaus tarnybos sistemos pareigūnams rengti, programų studentai viešosios tvarkos palaikymo ir praktikos vidaus reikalų statutinėse įstaigose metu, taip pat tarnybinių ir specialaus~~

~~rengimo užsiėmimų metu, taip pat asmenys, kurie mokosi vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose ar vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų įvadinio mokymo kursuose ir yra pasirašę stojimo į vidaus tarnybą sutartį (kursantai), jų profesinio ar įvadinio mokymo metu;~~

~~1.3. privalomosios pradinės karo tarnybos kariai;~~

~~1.4. profesinės karo tarnybos kariai;~~

~~1.5. kariai savanoriai ir kiti aktyviojo rezervo kariai, taip pat parengtojo rezervo kariai, pašaukti į pratybas, mokymus ar vykdyti tarnybos užduočių;~~

1.4. Pakeisti 1.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.6. asmenys, mobilizuoti ištikus ekologinei katastrofai, stichinei nelaimėi ar iškilus pavojui valstybės saugumui **vykdantys ekologinės ar stichinės nelaimės padarinių likvidavimo darbus;**

1.5. Pripažinti netekusiu galios 1.7 papunktį.

~~1.7. kariūnai;~~

1.6. Pripažinti netekusiu galios 1.9 papunktį.

~~1.9. karo prievolinkai, atliekantys alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;~~

1.7. Pripažinti netekusiu galios 1.13 papunktį:

~~1.13. Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai;~~

1.8. Pakeisti 3 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„3. Draudiminiais pripažįstami šie įvykiai, ~~atsitike~~ **įvykę** apdraustajam, kai jis vykdo tarnybines pareigas, vyksta į tarnybą (darbą) arba iš jos, taip pat ne tarnybos (darbo) laiku, jeigu ~~teismo ar tardymo (ikiteisminio tyrimo)~~ nustatyta, kad šie įvykiai susiję su tarnyba (darbu), per apdraustojo mokymo ir pratybų laiką, ir pakenkę apdraustojo sveikatai arba tapę jo mirties priežastimi.“.

1.9. Pakeisti 11 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„11. Apdraustasis savo mirties atveju gali paskirti draudimo sumos gavėju bet kurį asmenį (keletą asmenų), **pateikdamas paskyrimą darbdaviui raštu.** Apdraustojo parašą paskyrimo (forma pridedama) turi patvirtinti darbovietės vadovas, karinio vieneto, kuriame jis tarnauja, vadas arba mokymo įstaigos vadovas parašu bei antspaudu ir šį paskyrimą saugoti. Jeigu apdraustasis yra vadovas, paskyrimo jo parašą turi patvirtinti jo pavaduotojas arba aukštesnės įstaigos vadovas.“

1.10. Pakeisti 14 punkto ketvirtąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„14. Mirusio apdraustojo buvusi darbovietė, mokymo ir kitos įstaigos ~~arba karinis vienetas, kuriame jis tarnavo (ėjo pareigas),~~ turi pateikti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniam skyriui įvykio aktą, pažymą apie darbo užmokestį arba minimalią mėnesinę algą ir apdraustojo paskyrimą (jeigu jį turi) arba pranešti apie žinomus apdraustojo įpėdinius.“

1.11. Pakeisti 15 punkto antrąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„Apdraustųjų darbovietės, mokymo ir kitos įstaigos ~~ar kariniai vienetai~~ draudimo sumas moka iš jiems patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų.“

1.12. Pripažinti netekusia galios priedo formą „Paskyrimas“.

Forma

PASKYRIMAS

Aš, _____
(darbovietės, karinio dalinio, mokymo įstaigos pavadinimas)

_____,
(pareigos) (vardas, pavardė – rašoma be sutrumpinimų)

apdraustas valstybės lėšomis, savo mirties atveju skiriu

draudimo sumos gavėju (jais) _____
(giminystės laipsnis, vardas, pavardė;

_____,
kai skiriama keletas gavėjų, nurodoma kiekvienam iš jų
_____,
skiriama draudimo sumos dalis; nepilnamečių gavėjų gimimo
_____
-metai)

gyvenantį (čius) _____
(pašto indeksas ir adresas)

19__ m. _____ mėn. __ d. _____
(apdraustojo parašas)

Apdraustojo parašą tvirtinu _____
(pareigos ir parašas)

19__ m. _____ mėn. __ d. _____
(antspaudavimo vieta)

2. Nustatyti, kad nelaimingiems atsitikimams tarnyboje (darbe), vykstant į tarnybą (darbą) ar iš tarnybos (darbo), vykdant tarnybines užduotis ar teikiant paslaugas, įvykusiems iki šio nutarimo įsigaliojimo taikoma iki įsigaliojant šiam nutarimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1991 m. gruodžio 5 d. nutarime Nr. 530 nustatyta draudiminių įvykių tyrimo tvarka, kai asmuo dėl draudimo sumų (dėl šių įvykių ar jų padarinių) apskaičiavimo kreipiasi po 2016 m. gruodžio 31 d., bet ne vėliau kaip per 3 metus nuo draudiminio įvykio dienos.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linus Kukuraitis

Teisės gynėjas vedėja

Alina Rynkevič

20170616

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1999 M. GRUODŽIO 31 D.
NUTARIMO NR. 1528 „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT
LIETUVOS RESPUBLIKOS NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ
LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMĄ“ PAKEITIMO**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 31 d. nutarimą Nr.1528 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą“ ir jį išdėstyti nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT LIETUVOS RESPUBLIKOS
NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO
ĮSTATYMĄ**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 29 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Įgalioti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministeriją patvirtinti Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodiką.“

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 20 d. nutarimą Nr. 1368 „Dėl Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodikos patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. Šio nutarimo 2 punktas įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

Teisės skyriaus vedėja
Alesia Rynkevič
20170616

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2005 M. GRUODŽIO 23 D.
NUTARIMO NR. 1422 „DĖL LĖŠŲ, SKIRTŲ NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE
IR PROFESINIŲ LIGŲ PRVEVENCIJAI, PANAUDOJIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 23 d. nutarimą Nr. 1422 „Dėl Lėšų, skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai, panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraišis

Teisės lyrinis vėb. ju

Alesia Rynke
20170616